

ໃນພະປະມາກົມໄຊພະນາກົມທັງສອງ
ຄາລຣູ່ຈະຮັມນູ້ນູ່

ກຳນົດຈົນຍິ່ນ - ១១/២៥៥៦

ວັນທີ ២២ ເມສຍານ ພ.ສ. ២៥៥៦

ເຮື່ອງ ພຣະຣາຊກຳຫຼັດແກໍໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຣາຊບໍ່ລູ້ຖືກາປະກອບຫຼຸດກົງເຈີນທຸນ ຫຼຸດກົງຫລັກທັງໝົດ
ແລະຫຼຸດກົງເຄຣດິຕົກໂຟ່ງຊີເອົ້ວ ພ.ສ. ២៥៥២ (ຈົນທີ ៣) ພ.ສ. ២៥៥០ ທີ່ເພີ່ມມາຕາຣາ ៦៧ ທີ່
ມາຕາຣາ ៦៧ ຕຣີ ແລະມາຕາຣາ ៦៧ ຈັດວາ ແກ່ງພຣະຣາຊບໍ່ລູ້ຖືກາປະກອບຫຼຸດກົງເຈີນທຸນ ຫຼຸດກົງ
ຫລັກທັງໝົດ ແລະຫຼຸດກົງເຄຣດິຕົກໂຟ່ງຊີເອົ້ວ ພ.ສ. ២៥៥២ ແລະພຣະຣາຊກຳຫຼັດແກໍໄຂເພີ່ມເຕີມ
ພຣະຣາຊບໍ່ລູ້ຖືກາປະກອບຫຼຸດກົງເຈີນທຸນ ພ.ສ. ២៥៥៥ (ຈົນທີ ៤) ພ.ສ. ២៥៥១ ທີ່ເພີ່ມມາຕາຣາ
៣៨ ທີ່ມາຕາຣາ ៣៨ ຕຣີ ມາຕາຣາ ៣៨ ຈັດວາ ມາຕາຣາ ៣៨ ເບຍຸຈ ມາຕາຣາ ៣៨ ລ ແລະມາຕາຣາ
៣៨ ສັດຕ ແກ່ງພຣະຣາຊບໍ່ລູ້ຖືກາປະກອບຫຼຸດກົງເຈີນທຸນ ພ.ສ. ២៥៥៥ ຂັດຫົວແຍ້ງຕ່ອງຮັມນູ້ນູ້
ມາຕາຣາ ២៥ ຮູ່ອ່າໄມ່

ສາລແພ່ງກຽງເທິດສັງຄຳໂດຍແຍ້ງຂອງຈຳເລີຍ ໃນຄົດໜາຍເລຂດຳທີ່ ៦៥៥១/២៥៥៣, ៣៥០៥/
២៥៥៣, ៨៥១៣/២៥៥៣ ແລະ ៨៥២៦/២៥៥៣ ຮວມ ៤ ຄຳຮ້ອງ ເພື່ອຂອງໃຫ້ຄາລຣູ່ຈະຮັມນູ້ນູ້ພິຈາຮາ
ວິນົດຈົນຍິ່ນຮັມນູ້ນູ້ ມາຕາຣາ ២៥៥

ຄຳຮ້ອງທີ່ຫີ່ນີ້ ຜົນຍາກົມທັງສອງ ຈຳກັດ (ນາງຝາກ) ເປັນໂຈທົກ ພ້ອມບຣິນທັກ ໄກສຕິລ ກໍລວາໃນ໌
ຈຳກັດ ທີ່ ១ ແລະນາຍວິຮະຊຍ ເອ້ວິໄລຈິຕ ທີ່ ២ ເປັນຈຳເລີຍຕ່ອສາລແພ່ງກຽງເທິດ ໃນຄົດແພ່ງໜາຍເລຂດຳ
ທີ່ ៦៥៥១/២៥៥៣ ຄວາມພົດຮຽນກຸ່ມືນເຈີນ ຕ້ຳສັ່ນລູ້ຖືກາປະກອບຫຼຸດກົງເຈີນ ກໍ່ປະກັນ ແລະບັນກັບຈຳນອງ ຂອໃຫ້ສາລ
ພິພາກຍາແລະບັນກັບໃຫ້ຈຳເລີຍທີ່ສອງຮ່ວມກັນຫໍາຮະເຈີນກຸ່ມືນແລະດອກເບີ່ງ ຜຶ່ງຄໍານວານດຶງວັນພົອ ຄື່ອ (១) ຈຳນວນ

๒,๐๙๔,๘๑๗.๘๑ บาท กับดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๔๑๔,๓๕๕.๕๑ บาท (๒) จำนวน ๒๒,๕๐๗,๘๕๗.๕๔ บาท กับดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๓) จำนวน ๗,๑๒๒,๒๔๓.๕๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะได้รับเงินคืน ให้โจทก์ได้รับเงินคืน ไม่ชาระหนี้หรือชาระหนี้ไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนวนคือที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๕๔ และ ๑๒๙๐๒ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ออกรายหอดตลาด นำเงินมาชาระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชาระหนี้ให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลยทั้งสองออกขายหอดตลาดนำเงินมาชาระแก่โจทก์จนครบถ้วน

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ ได้มีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ตามลำดับ คือ โอนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ แล้วบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ โอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ ซึ่งปัจจุบันคือ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยธนาคารฯ ได้รับมาทั้งทรัพย์สินและหนี้สินสิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชาระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ และนำตัวสัญญาใช้เงินมาขายลดให้กับบริษัทฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกันการชาระหนี้ด้วย

คำร้องที่สอง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พูนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เมื่อจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๕๐๕/๒๕๕๓ ความผิดฐานผิดสัญญาขายลดตัวเงิน และค้าประกัน ขอให้ศาลมี判決และบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชาระหนี้ จำนวน ๑,๕๑๕,๐๔๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๓ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเงิน

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เคยค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยได้ทำสัญญาขายลดตัวเงินกับบริษัทฯ และมีจำเลยที่ ๒ ยอมตนเป็น

ผู้ค้าประกัน โดยยอมรับผิดชอบย่างถูกหนึ่ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ กระทำผิดสัญญาฉบับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที่ ๑ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที่ ๑ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยชนกิจ) ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยชนกิจ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที่ ๑ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที่ ๑ ด้วย

คำร้องที่สาม ธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววาราทาน เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยมิ และบังคับจำนำง ขอให้ศาลมี判決และบังคับจำเลยทั้งสองให้ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๙๙๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๙ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนวน โฉนดเลขที่ ๔๒๔๐ ตำแหน่งเจียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ออกรายทอดตลาด เอาเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ และยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ออกรายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบ

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า กระทรวงการคลังมีประกาศลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว ตามลำดับ คือ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดให้แก่ ธนาคารสหธนาคาร (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยชนกิจ โจทก์) โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยชนกิจ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ และทำสัญญาภัยมิเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกันการชำระหนี้ด้วย

คำร้องที่สี่ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๔๒๖/๒๕๔๗ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยและบังคับจำนำของ ขอให้ศาลมิพากษายาและบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๘๕,๐๕๕.๕๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๘๘,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์จำนำของโอนด้วยเลขที่ ๕๖๕๐๓ ดำเนล้ำไทร (คลอง ๑๑ อโศก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล) ออกขายทอดตลาด เอาเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบถ้วน

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า จำเลยเป็นลูกค้าสินเชื่อของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยาม จำกัด (มหาชน) ประเภทหนี้ภัยเงิน โดยได้ทำสัญญาภัยเงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยามฯ และได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๖๕๐๓ ดำเนล้ำไทร (คลอง ๑๑ อโศก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล) พร้อมสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเป็นประกันหนี้ หลังจากได้รับเงินกู้ไปแล้ว จำเลยผิดนัดผิดสัญญา ไม่ได้จัดการชำระหนี้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยามฯ เจ้าหนี้ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยามฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ ซึ่งปัจจุบันคือ ธนาคารไทยธนาคารฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยธนาคารฯ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สินหนี้สิน สิทธิ และหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยามฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยามฯ ด้วย

ตามคำให้การของจำเลย ในคำร้องทั้ง ๔ คำร้อง ได้ความสรุปเหมือนกันว่า จำเลย (ผู้ร้อง) ให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และต่อสู้ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่มีอำนาจเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์เนื่องจาก (๑) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่บัดดอรัฐธรรมนูญเพระมาตราดังกล่าวเกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็น หมวด ๕ ทวี การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวี

มาตรา ๖๗ ครี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเกหสถานสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ที่ถูกต้อง เป็นพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐) “ไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้บัญญัติ ข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้นโดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แม้ภายหลังจะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ เพิ่มเติมว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ (เป็นมาตรา ๓ ทว.) ก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว กลายเป็นไม่ขัดรัฐธรรมนูญไปได้ (๒) นอกจากนี้ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ มาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น ปรากฏว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราะ (ก) เป็นกฎหมายที่ระบุบทบัญญัติให้สถาบันสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อความและโอนกิจการของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เท่ากับเป็นการบังคับให้ประชาชนมาใช้บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการโดยไม่เติมใจ ทั้งๆ ที่เดิมประชาชนมีสิทธิเลือกใช้บริการสถาบันการเงินต่างๆ ได้หลายแห่งตามความพอใจของตน จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และ (ข) เป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้บังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาซบเช่าในขณะออกกฎหมายโดยเฉพาะ ดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชกำหนด จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

จำเลยในคดีร้องทั้ง ๔ คดีร้อง ในฐานะผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้ความสรุปเหมือนกันว่า

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ผู้ร้องเห็นว่า ตนได้ให้การต่อสู้เป็นประเดิมข้อกฎหมายว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวมทั้งการตรากฎหมาย และตัวกฎหมายดังกล่าวขัดรัฐธรรมนูญ” และโดยที่บทบัญญัติมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมทั้งการตรากฎหมาย และตัวกฎหมาย เป็นบทบัญญัติและกฎหมายที่ต้องใช้บังคับกับคดีนี้ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติกฎหมาย การตรากฎหมายและกฎหมายดังกล่าว เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ จึงขอให้ศาลออกการพิจารณาคดีและส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “กฎหมาย และบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่”

ฝ่ายโจทก์ในคำร้องที่หนึ่ง คำร้องที่สอง และคำร้องที่สาม ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คัดค้านการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในข้อกฎหมาย ได้ความสรุปว่า ข้อโต้แย้งของจำเลย ไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จำเลยมีเจตนาประวิงคดีคำร้องของจำเลย ไม่อาจรับฟังได้ ขอให้ศาลยกคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง)

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเด็นตามคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ในคำร้องทั้ง ๔ คำร้อง ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นตามคำร้องดังกล่าวและคัดค้านของโจทก์ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙

ข้อเท็จจริงและเอกสารประกอบเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจที่จะรับคำร้องทั้ง ๔ คำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลมีอำนาจใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลมีอำนาจหรือคุ้มครองโดยไม่ได้ต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออก พิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้ พิจารณาวินิจฉัย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตาม วรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามคำร้องทั้งสี่ ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีหมายเลขคดีที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๗ ๗๕๐๕/๒๕๔๗, ๘๗๑๓/๒๕๔๗ และ ๘๕๒๖/๒๕๔๗ โต้แย้งว่า พระราชนัดดาแก่ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งด้วยกฎหมาย บทบัญญัติ แห่งกฎหมาย และการตรากฎหมาย และเป็นกรณีที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังกล่าวบังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจที่จะรับคำร้องทั้งสี่ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ ได้ และเนื่องจากประเด็นตามคำร้องทั้งสี่ที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย มีประเด็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาคำร้องทั้งสี่เข้าด้วยกันและวินิจฉัยไปพร้อมกัน

ตามคำร้องมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย ๔ ประเด็น คือ

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เปณญา มาตรา ๓๘ น และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ นั้น ให้สิทธิแก่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ คือขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ มิได้ให้สิทธิโต้แย้งว่า กระบวนการตรวจสอบกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ แต่ประการใด ประกอบกับการใช้สิทธิเพื่อโต้แย้งเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบกฎหมายกรณีของพระราชกำหนดว่า เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เป็นสิทธิเฉพาะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๕ เท่านั้น

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๕ คน คือ นายกรรมล ทองธรรมชาติ นายจิระบุญพจนสุนทร นายจุ่มพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สารภูน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบางการ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ และนายอุรัส หวังอ้อมกลาง เห็นว่า ไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่ได้ให้สิทธิผู้ร้องโต้แย้งเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบกฎหมาย

ดังนั้น เมื่อผู้ร้องโตแย้งเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบหมาย โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำต้องวินิจฉัย

ส่วนคุณการศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน คือ นายปรีชา เนลิมวัฒชัย เห็นว่า พระราชกำหนด ดังกล่าวได้ใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จึงวินิจฉัยในประเด็นนี้ได้

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราราด อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ได้ จึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ (๒) ซึ่งกำหนดว่าคำร้องที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา.vinijan นั้นจะต้อง “ระบุมาตรากองรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง”

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงเห็นว่า ไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเด็นนี้ ผู้ร้องไม่ได้ระบุว่า บทบัญญัติมาตราใด ของพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เมื่อพิจารณาจาก คำร้องที่เห็นว่า “พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕” และขอให้ สังความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “กฎหมาย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการตราชฎหมาย ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่” เห็นได้ว่า ผู้ร้องหมายถึงพระราชกำหนดทั้งฉบับขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าพิจารณาข้อความว่า “ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์

พ.ศ. ๒๕๔๗” แล้ว ที่จะอนุมานได้ว่า หมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดดังกล่าว ซึ่งบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ ธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๗” โดยมาตรา ๖๗ ทวิ มีสาระสำคัญว่าด้วยการควบบริษัทเข้าด้วยกัน ไม่มีผลเป็นการโอนในอนุญาตของบริษัทดิบเป็นของบริษัทใหม่ มาตรา ๖๗ ตรี มีสาระสำคัญว่าด้วย การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๖๗ จัตวา มีสาระสำคัญว่าด้วยการควบ กิจการของบริษัทเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการให้แก่สถาบันการเงินอื่น ในกรณีมีความจำเป็น เร่งด่วนเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน โดยห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องบริษัทและ สถาบันการเงินดังกล่าวเป็นคดีล้มละลายในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้ กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้nm ได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งดังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในวาระเริ่มแรกมิให้นำ บทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่อง ดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) จึงต้องด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับ

ดังนั้น พระราชกำหนดดังกล่าว จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา ประกอบกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินดำเนินการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน โดยพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่นุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งบทบัญญัติตามตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ที่เพิ่มในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการควบคุมกิจการและการโอนกิจการของสถาบันการเงิน ก็ไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบคุมกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกัน หรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว” พระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยมาตรา ๓๙ ทวิ มีสาระสำคัญว่า กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ควบคุมกิจการเข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของธนาคารพาณิชย์เดิมไปเป็นของธนาคารพาณิชย์ใหม่ หรือสถาบันการเงิน มาตรา ๓๙ ตรี มีสาระสำคัญว่า การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้อง

นอกจากการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙ จัตวา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อควบคุมการของธนาคารพาณิชย์ เข้าด้วยกันหรือโอนกิจการให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงิน ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน มาตรา ๓๙ เบญจฯ มีสาระสำคัญ ห้ามมิให้บุคคลใด ฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่มีการควบหรือโอนกิจการเป็นคดีล้มละลาย ในระหว่างการดำเนินการ มาตรา ๓๙ ฉ มีสาระสำคัญว่า ในการควบหรือโอนกิจการดังกล่าว หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มิใช่สิทธิจำนวน สิทธิจำนวน หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้าประกัน ให้หลักประกันนั้นตกแก่ ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบหรือรับโอน และมาตรา ๓๙ สัตตด มีสาระสำคัญว่า ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาลให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอน กิจการเข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษابังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ด้วยแล้วในมาตรา ๓ ว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ประกอบกับบทบัญญัติตามมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจฯ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตตด ที่เพิ่มในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมกิจการและการโอน กิจการของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ก็ไม่มีข้อความใด บัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจฯ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตตด แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายกรัมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจน์สุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนติโนวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สารภีนัน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เดชาชาณ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบางกอก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กรรมด ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๙ - ๑๑/๒๕๔๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำร้องของจำเลย รวม ๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ คือ

๑. คำร้องของจำเลย (บริษัท ไทยสตีล กัล瓦ไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๐/๒๕๔๓ ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ มีคำสั่งให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๕

๒. คำร้องของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววรทนา เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑/๒๕๔๓ ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ มีคำสั่งให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕

๓. คำร้องของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๕๒/๒๕๔๓
ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ มีคำสั่งให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

๔. คำร้องของจำเลย (นายพิพัฒน์ พุนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒)
ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๕๐๕/๒๕๔๓ ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ มีคำสั่งให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

สรุปเนื้อหาในคำฟ้องของโจทก์และคำโต้แย้งของจำเลยในคำร้องทั้งสี่ ได้ดังนี้

ในคำร้องที่หนึ่ง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท ไทยสตีล
กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่
๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐาน กฎหมาย ตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนำของ ขอให้
ศาลพิพากษาและบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินค้ำประกันและดอกเบี้ย ซึ่งคำนวณถึงวันฟ้อง รวม
๓ จำนวน คือ (๑) จำนวน ๒,๐๑๔,๘๑๗.๘๑ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน
๑,๔๑๔,๓๕๕.๕๑ บาท (๒) จำนวน ๒๒,๕๐๗,๘๕๗.๕๔ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี
ของต้นเงิน ๑๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๓) จำนวน ๗,๑๒๒,๒๔๓.๕๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยทั้งสองจะ
ชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

คำร้องนี้มีความเป็นมาโดยสรุป คือ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหนาคนา จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ ได้มีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ตามลำดับ คือ โอนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ แล้วบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ โอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหนาคนา จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยนาคนา จำกัด (มหาชน) โดยที่ โอนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาภัยมิเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ และนำตัวสัญญาใช้เงินมาขายลดให้กับบริษัท ฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วย

ผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยนาคนา จำกัด (มหาชน) โดยที่ ได้รับมาทั้งทรัพย์สินและหนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาภัยมิเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ และนำตัวสัญญาใช้เงินมาขายลดให้กับบริษัท ฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วย

นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต จำเลยที่ ๒ ยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ บริษัทไทยสตีล กัล瓦ไนซ์ จำกัด จำเลยที่ ๑ ยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๓ และจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ โดยจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธและต่อสู้ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่มีอำนาจเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ เนื่องจาก (๑) มาตรา ๖๗ จัดવ่าแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมาตราดังกล่าวเกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวี การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวี มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัดવ่าเป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบ

ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้บัญญัติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตร้านี้โดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แม้ภายในหลังจะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ เพิ่มเติมว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายจำกัดสิทธิในมาตรา ๓ ก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้วถูกยกไปไม่ขัดรัฐธรรมนูญไปได้ และ (๒) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหนาคนา จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น จำเลยทั้งสองอ้างว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราะไม่เพียงเป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบและโอนกิจการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการโดยไม่เต็มใจ แต่ยังเป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปอีกด้วย โดยบังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาชนเชิง SCALE ที่ต้องใช้บังคับดีนี้ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติ ดังกล่าว เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ จึงขอให้ศาลริการพิจารณาคดี และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า กฎหมาย บทบัญญัติแห่งกฎหมายและการตรากฎหมาย ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ส่วนโจทก์ยื่นคำคัดค้าน ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คัดค้านการขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยในข้อกฎหมาย ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐

ไม่ถือเป็นการจำกัด หรือลดเม็ดสิทธิในทรัพย์สินหรือเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) และของจำเลยทั้งสอง แต่ประการใด เพราะในการทำหนังสือสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และหนังสือสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ระหว่างบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ กับธนาคารสหนาคราฯ เกิดจากการออกประกาศของกระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกระทำการในฐานะเป็นผู้ควบคุมดูแลสถาบันการเงิน อันชอบด้วยกฎหมาย คือ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ และพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ฯ อีกทั้งการทำสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว ก็กระทำไปโดยถูกต้องภายใน กรอบของกฎหมายแล้ว ข้อโต้แย้งของจำเลยทั้งสองที่ว่า การควบและโอนกิจการ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงรับฟังไม่ได้

ในทำนองเดียวกัน ที่จำเลยโต้แย้งว่า การโอนกิจการและหนี้สินของ “สถาบันการเงินประเภท เงินทุน” ไปให้ “สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์” ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ โดยสภาพไม่มีผลบังคับใช้ เพราะบัดต่อหลักกฎหมายแห่งและพาณิชย์ฯ ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้องนั้น เห็นว่า จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อกฎหมายคลาดเคลื่อน เพราะหนังสือสัญญาโอนสินทรัพย์ที่เกิดจากการ ควบและโอนกิจการ จัดทำขึ้นและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ข้อโต้แย้งของ จำเลยทั้งสองที่ว่า กฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่อาจรับฟังได้ และไม่เป็นสาระ สำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย

ส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ว่า พระบาทกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพื่อเป็นการระบุว่าด้วยสถาบันการเงินดังกล่าวเท่ากับเป็นการบังคับ ให้ประชาชนใช้บริการของสถาบันการเงินโดยไม่เต็มใจ ทั้งยังเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชนนั้น โจทก์เห็นว่า การออกพระราชกำหนดดังกล่าวถือเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรับด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อจะสภาวะกิจการของบริษัทเงินทุนต่างๆ ในขณะนั้น ตลอดไปในฐานะขาดสภาพคล่อง หากปล่อยให้มี การประกอบธุกรรมต่อไป จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนโดยรวม ดังนั้น ภาระหนี้ของจำเลย ทั้งสอง ซึ่งต้องรับผิดต่อเจ้าหนี้ ไม่ว่าจะเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ หรือบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ หรือธนาคารสหนาคราฯ หรือต่อโจทก์ ก็มิได้มีความแตกต่างกัน

การบังคับให้จำเลยทั้งสองปฏิบัติตามสัญญาภูมิเงิน บังคับจำนำอง จึงไม่ถือเป็นการบังคับให้ต้องใช้บริการของโจทก์โดยไม่เต็มใจ ไม่ถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทบกระทื่นสาระสำคัญ แห่งสิทธิเสรีภาพ ตามที่จำเลยโต้แย้ง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ประการใด

ในคำร้องที่สอง ธนาคารไทยนาครา จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไอลิจิต ที่ ๑ และนางสาววรทanan เอื้อวีไอลิจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ ความผิดฐานผิดสัญญาภูมิเงิน และบังคับจำนำอง ขอให้ศาลมิพากษากลับบังคับจำเลยทั้งสองให้ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๑๔๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๙ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ความเป็นมาของคำร้องที่สองมีเนื้อหาคล้ายคำร้องที่หนึ่ง คือ กระทรวงการคลังมีประกาศลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว ตามลำดับ คือ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยนาครา จำกัด (มหาชน) โจทก์) โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผลของการโอน ทำให้ธนาคารไทยนาครา ๑ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาภูมิเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้วยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติม คำให้การ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ต่อมารวมคำให้การที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วยื่นต่อศาลอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ โดยจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ และมีข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมาย เช่นเดียวกับคำร้องที่หนึ่ง และขอให้ศาลอสั่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙

โจทก์ยื่นคำแกลงคัดค้านคำร้องของจำเลยที่ขอให้ส่งข้อโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยอ้างว่า เมื่อประเทศไทยประสบภัยต่างๆทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคลังในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินของประเทศไทยอย่างมาก รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ฯ รวม ๓ ฉบับ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบคุมการเข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจกรรมระหว่างกัน หรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดดังกล่าว ให้โอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท และให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ไปยังธนาคารสหธนาคารฯ โดยได้มีการทำสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สินเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวตามลำดับ จนกระทั่งสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท โอนมาเป็นของธนาคารไทยชนกิจฯ โจทก์ (ขณะนั้น ใช้ชื่อว่า ธนาคารสหธนาคารฯ) ซึ่งรวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ด้วย

โจทก์อ้างด้วยว่า การที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตามมาตรา ๒๖๔ นั้น ต้องพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ เสียก่อน เพราะตามมาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย... ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินี้เป็นอันใช้บังคับมิได้” แต่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๕) ไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะบทบัญญัติของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๕) และ (ฉบับที่ ๕) มาตรา ๓ ก็ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญนั้นเอง จึงขอให้ศาลยกคำร้องของจำเลย

สำหรับ คำร้องที่สาม มีเนื้อหาคล้ายสองคำร้องแรก คือ ธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗

ความผิดฐานผิดสัญญาภัยม์และบังคับจำนำอง ขอให้ศาลพิพากษาและบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๕๕,๐๕๕.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๕๕,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

คำร้องนี้มีความเป็นมาโดยสรุป คล้ายสองคำร้องแรก โดยมีข้อเท็จจริงที่แตกต่าง คือ จำเลยเป็นลูกค้าสินเชื่อของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยาม จำกัด (มหาชน) ประเภทหนี้ภัยม์เงิน โดยได้ทำสัญญาภัยม์เงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ และได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๖๕๐๓ ตำบลลำไทร (คลอง ๑๑ ออก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) พร้อมสิ่งปลูกสร้าง จำนวน เป็นประกันหนี้ หลังจากได้รับเงินภัยไปแล้ว จำเลยผิดนัดผิดสัญญา ไม่ได้จัดการชำระหนี้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ เจ้าหนี้ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหนาครา ซึ่งปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยชนกิจฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยชนกิจฯ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ด้วย

จำเลยยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมและยื่นต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ และมีข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมาย เช่นเดียวกับสองคำร้องแรก และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙

ส่วนใน คำร้องที่สี่ ธนาคารไทยชนกิจฯ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒ์ พุนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๗ ความผิดฐานผิดสัญญาขายลดตัวเงิน และค้ำประกัน ขอให้ศาลพิจารณาและบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้ จำนวน ๑,๕๑๕,๐๔๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๗ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเงิน

คำร้องที่สี่นี้ มีความเป็นมาเช่นเดียวกับสามคำร้องแรก โดยมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างคือ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เคยค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยได้ทำสัญญาขายลดตัวเงินกับบริษัทฯ และมีจำเลยที่ ๒ ยอมตนเป็นผู้ค้ำประกัน โดยยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ กระทำการผิดสัญญาค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ

ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยธนกิจฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยธนกิจฯ โจทก์ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ ด้วย

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้วยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ และได้แต่งส่งคำให้การฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ และมีข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมายเช่นเดียวกับทั้งสามคำร้องแรก โดยขอให้ศาลรассмотрมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

โจทก์ยื่นคำคัดค้าน ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คัดค้านคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลมีการพิจารณาคดีและขอให้ส่งสำเนาให้ศาลมีภัยในข้อกฎหมายคล้ายกับคำคัดค้านในสองคำร้องแรก แต่ไม่เป็นผล เพราะศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้ส่งคำตัดสินของจำเลยให้ศาลมีภัยในข้อกฎหมายเช่นเดียวกับสามคำร้องแรก

สรุปสาระสำคัญของคำตัดสินทั้งสี่

เนื่องจาก ทั้ง ๔ เรื่องนี้ มีโจทก์รายเดียวกัน (ธนาคารไทยธนกิจฯ) มีจำเลยซ้ำกันทุกคดี (นายวีระชัย อีอิวไลจิต) และใช้พนายจำเลยคนเดียวกันทุกคดี (นายพจน์ จิรุณิกุล) จึงปรากฏว่า คำตัดสินของจำเลยในทุกคดีใช้ถ้อยคำสำนวนหรือข้อความคล้ายคลึงกัน โดยจำเลยในทั้งสี่คดีได้ตัดสินใจร่วม ๔ ประเด็น สรุปได้ ดังนี้

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

๒. มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เพิ่ม มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่ม มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

โดยที่คำได้ยังของจำเลยในทั้ง ๔ ประเด็น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีมติรับไว้พิจารณาвинิจฉัย เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ และเนื่องจากเหตุผลในการโต้แย้งคล้ายคลึงกัน จึงมีมติรวมทั้ง ๔ คำร้องเข้าด้วยกัน เพื่อวินิจฉัยในคราวเดียวกัน โดยกำหนดประเด็นวินิจฉัยเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่จำเลยในคำร้องทั้งสี่จะใช้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เป็นช่องทางโต้แย้ง เพื่อขอให้ศาลมีอำนาจพิจารณาในวินิจฉัยได้จะต้องเป็นเรื่องของการให้สิทธิโดยได้ยังว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ที่ศาลมีอำนาจบังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเท่านั้น ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญมิได้ให้สิทธิโดยได้ยังว่า “กระบวนการตราชฎหมาย” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ประการใด ดังนั้น คำโต้แย้งของจำเลย จึงไม่เป็นกรณีที่ศาลมีอำนาจวินิจฉัยได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งศาลมีอำนาจได้โดยมีคำสั่งให้ยกคำร้องในกรณีนี้มาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ ดังนั้น ศาลมีอำนาจจึงไม่ต้องวินิจฉัยประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นนี้ ผู้ร้องไม่ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ที่ศาลมีอำนาจวินิจฉัยได้ และศาลมีอำนาจได้โดยมีคำสั่งไม่วันกรณีคล้ายกันนี้ไว้ดำเนินการมาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๓ ดังนั้น ศาลมีอำนาจจึงไม่ต้องวินิจฉัยประเด็นนี้

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่ม มาตรา ๖๗ ทว มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว ในประเด็นนี้ ผู้ร้องมิได้ระบุว่า บทบัญญัติตามที่ได้ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ อย่างไร และเมื่อพิจารณาคำร้องที่อ้างว่า “พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕” ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “กฎหมาย บทบัญญัติ แห่งกฎหมาย และการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่” จึงเห็นได้ว่า สำหรับประเด็นที่สามนี้ (รวมทั้งประเด็นที่สี่ด้วย) ผู้ร้องหมายถึงพระราชกำหนดฯ ทั้งฉบับ แต่ถ้าพิจารณา ข้อความที่ว่า “ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทว มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุนฯ” ก็จะอนุமາนได้ว่า หมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ประกอบกับพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว ซึ่งมีเพียง ๔ มาตรา มีเจตนากรณ์เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินดำเนินการควบคุมการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน โดยมีสาระ สำคัญอยู่ในมาตรา ๔ นั้นเอง

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงปรับประเด็นเสียใหม่ว่า พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิ และเสรีภาพนั้นมิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บทบัญญัติ วรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

พิจารณาแล้ว พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตวี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒”

และโดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในระหว่างเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วยโดยอนุโลม” จึงเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) จึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัตามาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตวี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา (หมายถึง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ที่ผู้ร้องอ้าง) ตามบทบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะเป็นไปตามข้อยกเว้นของบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ (๑)

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตวี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตวี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงต้องปรับเปลี่ยนเสียใหม่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตรากฎโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” แต่โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ฯ ฉบับนี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา ๓ ได้มัญญัติให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ตามเงื่อนไขของบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ (๑) แล้ว กรณีนี้ เทียบเคียงได้กับคำวินิจฉัยที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งวินิจฉัยว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕”

ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ ฉ ละมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติที่เพิ่มทั้ง ๖ มาตราระดับกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ การควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการ ของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ดังมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราช กำหนดฉบับนี้ว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบ กิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมี กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว”

พิจารณาแล้ว พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตรากฎเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

เป็นกฎหมายที่มีผลให้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่ กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง และได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้ อำนาจในการตราไว้ด้วย จึงเห็นได้ว่า เป็นการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แล้ว นอกจากนั้น บทบัญญัติ มาตรา ๕ ของพระราชกำหนดฉบับนี้ ที่ให้เพิ่มความเป็นมาตราต่างๆ แห่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รวม ๖ มาตรา ก็มิได้มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใด

ดังนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ ละมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้ง ๔ คำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນິຈັຍຂອງ ນາຍຈিຣະ ບຸຜູພຈນສຸນທර ຕຸລາກາຮາຄາລວິຊ່ຮຽມນູ້ງ

ທີ ៩ - ១០/២៥៥៦

ວັນທີ ២២ ເມສາຍນ ២៥៥៦

ເຮືອງ ສາລແພ່ງກຽງເທັກໄຕ້ສ່ວນຂໍ້ຕົວແຢ່ງຂອງຈຳເລີຍເພື່ອໃຫ້ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງພິຈາຮາණວິນິຈັຍຕາມຮິຊ່ຮຽມນູ້ງ ມາຕຣາ ២៦៤

ສາລແພ່ງກຽງເທັກໄຕ້ໄດ້ສ່ວນຂໍ້ຕົວແຢ່ງຂອງຈຳເລີຍຮວມສື່ກໍາຮັງເພື່ອໃຫ້ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງພິຈາຮາণວິນິຈັຍຕາມຮິຊ່ຮຽມນູ້ງ ມາຕຣາ ២៦៤ ດັ່ງປະກຸດຕາມຄົດັ່ງນີ້

១. ຄົດື່ໝາຍເລີດດຳທີ ៦៤៥១/២៥៥៣ ຮະຫວ່າງຮනາຄາຣໄທຍ່ຮනາຄາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ໂໂທກໍ
ບຣີທໍກ ໄກສຕິລ ກລວ້າໄນ໌ ຈຳກັດ ກັບພວກ ຈຳເລີຍ

២. ຄົດື່ໝາຍເລີດດຳທີ ៨៧៣៣/២៥៥៣ ຮະຫວ່າງຮනາຄາຣໄທຍ່ຮනາຄາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ໂໂທກໍ
ນາຍວິເຮັດ ເວົ້ວໄລຈິຕ ກັບພວກ ຈຳເລີຍ

៣. ຄົດື່ໝາຍເລີດດຳທີ ៨៥២៦/២៥៥៣ ຮະຫວ່າງຮනາຄາຣໄທຍ່ຮනາຄາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ໂໂທກໍ
ນາຍວິເຮັດ ເວົ້ວໄລຈິຕ ຈຳເລີຍ

៤. ຄົດື່ໝາຍເລີດດຳທີ ៣៥០៥/២៥៥៣ ຮະຫວ່າງຮනາຄາຣໄທຍ່ຮනາຄາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ໂໂທກໍ
ນາຍພິພັນ ພູນຄົງ ກັບພວກ ຈຳເລີຍ

ສໍານວນດັ່ງກ່າວ ມີຮනາຄາຣໄທຍ່ຮනາຄາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ເປັນໂຄທກໍທັງສື່ສໍານວນ ແລະມີນາຍວິເຮັດ
ເວົ້ວໄລຈິຕ ເປັນຈຳເລີຍຮ່ວມມື່ງດ້ວຍທັງສື່ສໍານວນ ແລະປະເດືອນທີ່ຂອງໃຫ້ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງພິຈາຮາণວິນິຈັຍກີ່ເປັນ
ປະເດືອນຍ່າງເດືອນກັນ ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງຈຶ່ງມີມື່ດີໃຫ້ຮົມພິຈາຮາণວິນິຈັຍຄົດັ່ງສື່ເຮືອງເຂົ້າດ້ວຍກັນ

ຮາຍລະເອີຍແໜ່ງຄຳຟ້ອງແລະຄຳໃຫ້ກາຮັດຕ່ອສູ້ຄົດີ ຕລອດຈນຮາຍລະເອີຍແໜ່ງຄຳໂຕ້ແຢ່ງໃນປົ້ມຫາ
ຊົກລູກໝາຍທີ່ມາສູ່ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງ ປະກຸດຕາມຄຳວິນິຈັຍຂອງສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງແລ້ວ ຈຶ່ງໄໝ່ນໍາມາກ່າວ່າ
ໃນທີ່ນີ້

ສໍາຫຼັບປະເດືອນປົ້ມຫາທີ່ສາລຮິຊ່ຮຽມນູ້ງຈະທັງພິຈາຮາণວິນິຈັຍ ຈຳແນກໄດ້ດັ່ງນີ້

១. ກາຮັດປະເທົ່ານີ້ ເພີ່ມເຕີມພະພາບນູ້ງພິຈາຮາণວິນິຈັຍ ທັງສອງທັງສື່ສໍານວນ
ຮັດກົງທັງສອງ ແລະຮັດກົງເຄີດຕົກົງທັງສອງ ພ.ສ. ២៥៥២ (ລັບນັ້ນທີ ៣) ພ.ສ. ២៥៥០ ບັດທີ່ແຍ້ງຕ່ອງຮິຊ່ຮຽມນູ້ງ
ມາຕຣາ ២៥ ມາຕຣາ ៣៥ ມາຕຣາ ៤៥ ແລະມາຕຣາ ៥០ ອີ່ນໄໝ

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา บัดหรือเย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา บัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต บัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นสมควรยินยอมในประดิనข้อ ๑ และข้อ ๒ ขึ้นพิจารณารวมกันไปก่อน ในประดิນข้อ ๑ เป็นการโთแย้ง “กระบวนการตรวจสอบภายใน” ว่าบัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่กรณีอยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญจะพึงวินิจฉัยได้ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งไว้แล้วตามคำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๕ ส่วนประดินข้อ ๒ ตามคำร้องของผู้ร้องไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา บัดหรือเย้ง ต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด อันถือได้ว่าคำโต้แย้งของผู้ร้องไม่ชัดเจน ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ (๒) จึงไม่รับคำร้องตามประดินข้อ ๒ ไว้วินิจฉัย

ประดินข้อ ๓ พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำบุคคลที่เป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ชั่งกับแก่กรณีได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับ เป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ชั่งกับแก่กรณีหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรวจสอบนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า

“บบัญญัติวาระหนึ่งและวาระสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” และรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วาระสองและวาระสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ ของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” ปรากฏว่า พระราชนำมาตรา ๒๕ วาระสองและวาระสาม มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วาระสอง ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับ ดังนั้น พระราชนำมาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราตามบทบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วาระสอง ซึ่งเป็นไปตามข้อยกเว้นของบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑)

ดังนั้น จึงวินิจฉัยตามประเด็นข้อ ๓ ว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนำมาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๙๘ ให้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราตามบทบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วาระสอง ซึ่งเป็นไปตามข้อยกเว้นของบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑)

ประเด็นข้อ ๔ สาระสำคัญของบทบัญญัติทั้งหกมาตราที่อ้างว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นั้น ปรากฏเหตุผลในการตราว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบคุมกิจการเข้าด้วยกัน หรือ ควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็น ต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว” เห็นได้ว่า พระราชนำมาตรา ๔ ซึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะ หรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์

ทุกธนาคาร ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่นุคคลได้นุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะจะ และได้ระบุถึงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ที่ให้อำนาจในการตราไว้ด้วย ซึ่งเป็นไปตามเจตนาของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แล้ว

ดังนั้น จึงวินิจฉัยตามประเดิมข้อ ๔ ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เปณฑ มาตรา ๓๙ ฉะนั้น และมาตรา ๓๙ สัตต จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายจิระ บุญพจนสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๙ - ๑/๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ แบลуж มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้สั่งค้ำโต้แย้งของจำเลย ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๕๓, ๗๕๐๕/๒๕๕๓, ๘๗๑๓/๒๕๕๓ และ ๘๕๒๖/๒๕๕๓ รวม ๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทั้งสองฝ่าย ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ตามคำร้องทั้งสี่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ๔ ประเด็น คือ

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เปณญา มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว จะวินิจฉัยตามประเด็นที่กำหนดไว้ดังนี้

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ได้ให้อำนาจผู้ร้องที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ที่ศาลมีใช้บังคับแก่ด้วยขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่เท่านั้น มิได้ให้อำนาจที่จะขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า กระบวนการตรวจสอบกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งให้ยก คำร้องในกรณีเช่นนี้มาแล้ว เนื่องจากไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ตามคำสั่งเรื่อง พิจารณาที่ ๗๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๔ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นข้อนี้

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องผู้ร้องมิได้ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด กรณี เช่นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งไม่รับไว้ดำเนินการตามคำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นข้อนี้อีก

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า แม้ผู้ร้องมิได้ระบุว่า บทบัญญัติมาตราใดของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่ก็พอจะอนุಮາนได้ว่าผู้ร้องหมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เพราะพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๔ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒” แต่เนื่องจากพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) กรณีจึงต้องด้วยข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) อันเป็นบทเฉพาะกาลที่มิให้นำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ๒๕

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ซึ่งมีความไม่ชัดเจนของคำร้องเรียนเดียวกับประเด็นข้อ ๓ แต่ก็พอจะอนุಮາนได้ว่า หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ โดยมาตรา ๕ ของพระราชกำหนดดังกล่าวบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่ กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตракฎหมายไว้ด้วย ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ทุกประการ และ มาตรา ๕ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว ที่ให้เพิ่มความเป็นมาตรฐานต่างๆ รวม ๖ มาตรานั้น ก็ไม่ปรากฏมาตราใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มนมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ส่วนประเด็นอื่นตามคำร้องไม่รับวินิจฉัย

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เลิมวนิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘ - ๑๑/๒๕๖๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้สั่งค้ำโต้แย้งของจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๕๓, ๗๕๐๕/๒๕๕๓, ๘๗๑๓/๒๕๕๓ และ ๘๕๒๖/๒๕๕๓ รวม ๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่หนึ่ง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ฟ้องบริษัท ไทยสตีล กัลวะไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๕๓ ข้อหาภัยมิเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน ค้าประกัน และบังคับจำนำง ขอให้ศาลมีพิพากษา บังคับจำเลยทั้งสองให้ร่วมกันชำระเงินภัยมิและดอกเบี้ย ซึ่งคำนวณถึงวันฟ้องคือ (๑) จำนวน ๒,๐๑๔,๘๑๗.๘๑ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๔๑๔,๓๕๕.๕๑ บาท (๒) จำนวน ๒๒,๕๐๗,๘๕๗.๕๔ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๓) จำนวน ๗,๑๒๒,๒๔๓.๕๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระหนี้เสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนวนคงคือที่دينโฉนดเลขที่ ๑๐๕๔ และ ๑๒๘๐๒ ดำเนินการสมัคร จำเกอบางปาง จังหวัดยะลา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ออกรายทอดตลาด นำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลยทั้งสองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระแก่โจทก์ จนครบถ้วน

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗ ได้มีการโอน ทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ตามลำดับ คือ โอนทรัพย์สินและ หนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ แล้วบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ โอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ฯ ซึ่งปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โดยก่อ โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยธนาคาร ฯ ได้รับมาทั้งทรัพย์สินและหนี้สิน สิทธิและหน้าที่ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาภัยมีเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ และนำตัวสัญญาใช้เงินมาขายลดให้กับบริษัท ฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน การชำระหนี้ด้วย

คำร้องที่สอง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ฟ้องนายพิพัฒน์ พูนศิริ ที่ ๑ และ นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๕๐๕/๒๕๕๓ ข้อหาผิดสัญญาขายลดตัวเงิน และค้ำประกัน ขอให้ศาลมีบันทึกในหมายจดให้จำเลยทั้งสองร่วมกัน ชำระหนี้จำนวน ๑,๕๑๕,๐๔๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๗ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเสร็จ

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เคยค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยได้ทำสัญญาขายลดตัวเงินกับบริษัท ฯ และมีจำเลยที่ ๒ ยอมตนเป็น ผู้ค้ำประกัน โดยยอมรับผิดชอบต่อสูญเสียที่ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ กระทำการผิดสัญญากับบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ฯ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑ แห่ง ซึ่งรวมถึง บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ และมีการโอน สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ฯ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยธนาคาร ฯ) ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยธนาคาร ฯ โดยก่อ โดยได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ฯ ด้วย

คำร้องที่สาม ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีโลจิต ที่ ๑ และนางสาววรทana เอื้อวีโลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๗ ข้อหาผิดสัญญาภัยม์ และบังคับจำนำของ ขอให้ศาลพิพากษานั้นคืนจำเลยทั้งสองให้ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๑๙๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๙ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดรหัสจำนำ โฉนดเลขที่ ๔๒๔๐ ตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้ยึดรหัสสินอื่นของจำเลยที่ ๒ และยึดรหัสสินของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบ

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า กระทรวงการคลังมีประกาศลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคารฯ กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจฯ และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวตามลำดับ คือ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ แล้วบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยธนาคารฯ โจทก์) โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ผลของการโอน ทำให้ธนาคารไทยธนาคารฯ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาภัยม์เงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วย

คำร้องที่สี่ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีโลจิต เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๕๒๖/๒๕๔๗ ข้อหาผิดสัญญาภัยม์และบังคับจำนำของ ขอให้ศาลพิพากษานั้นคืนจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๘๕,๐๕๕.๕๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตรายละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๕๘,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบ ให้ยึดรหัสจำนำ โฉนดเลขที่ ๔๖๔๐๓ ตำบลลำไทร (คลอง ๑๑ ออก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้ยึดรหัสสินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบถ้วน

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า จำเลยเป็นลูกค้าเดิมเชื่อของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยาม จำกัด (มหาชน) ประเภทหนี้คุ้มเงิน โดยได้ทำสัญญาคุ้มเงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ และได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๖๕๐๓ ตำบลลำไทร (คลอง ๑๑ ออก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ชัยบุรี) พร้อมสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเป็นประกันหนึ่ง หลังจากได้รับเงินคุ้มไปแล้ว จำเลยผิดนัดผิดสัญญา ไม่ได้จัดการชำระหนี้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ เจ้าหนี้ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินหั้งหมุดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหนาคการฯ ซึ่งปัจจุบันคือ ธนาคารไทยนาคารฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยนาคารฯ โจทก์ ได้รับมาหั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ด้วย

จำเลยหั้งสีดำร่อง ให้การได้ความท่านองเดียวกันว่า จำเลย (ผู้ร้อง) ให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และต่อสู้ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่มีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่มีอำนาจเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ เนื่องจาก

(๑) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่บัดต่อรัฐธรรมนูญ เพระมาตราดังกล่าวเกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ (ที่ถูกต้อง เป็นพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐) ไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ์ดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้บัญญัติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้นโดยอาศัยมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕ แม้ภายหลัง จะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ เพิ่มเติมว่ากฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมาย จำกัดสิทธิ (เป็นมาตรา ๓ ทวิ) ก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว กลایเป็นไม่ขัดรัฐธรรมนูญไปได้

(๒) นอกจากนี้ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโถงการรวมกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น ปรากฏว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ เพราะ

(ก) เป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบและโอนกิจการของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เท่ากับเป็นการบังคับให้ประชาชนมาใช้บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการ โดยไม่เต็มใจ ทั้งๆ ที่เดิมประชาชนมีสิทธิเลือกใช้บริการสถาบันการเงินต่างๆ ได้หลายแห่งตามความพอดีของตน จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และ

(ข) เป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้บังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาซบเซาในขณะออกกฎหมายโดยเฉพาะดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชกำหนด จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง

จำเลยทั้งสี่คำร้อง ในฐานะผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้ความสรุปเหมือนกันว่า

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ผู้ร้องให้การต่อสู้เป็นปัญหาข้อกฎหมายว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายรวมทั้งการตรากฎหมาย และตัวกฎหมายดังกล่าวขัดรัฐธรรมนูญ” และโดยที่บทบัญญัติมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมทั้งการตรากฎหมายและตัวกฎหมาย เป็นบทบัญญัติและกฎหมายที่ต้องใช้บังคับกับคดีนี้ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติกฎหมาย การตรากฎหมายและกฎหมายดังกล่าว เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ จึงขอให้ศาลการพิจารณาคดีและส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่า “กฎหมาย และบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่”

โจทก์ตามคำร้องที่หนึ่ง คำร้องที่สอง และคำร้องที่สาม ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้คัดค้าน การขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยในข้อกฎหมาย ได้ความสรุปว่า ข้อโต้แย้งของจำเลย ไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จำเลยมีเจตนาประวิงคดี คำร้องของจำเลยไม่อาจรับฟังได้ ขอให้ศาลมยกคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง)

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประดิษฐ์ตามคำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ตามคำร้องทั้งสี่ คำร้อง ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงให้รอการพิจารณาพิพากย์คดีไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นตามคำร้องดังกล่าวและคัดค้านของโจทก์ ให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ปัญหาที่ศาลมีคำวินิจฉัยคือพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจที่จะรับคำร้องทั้งสี่คำร้องไว้พิจารณาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรองการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ จะได้พิจารณาในวินิจฉัย”

วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามคำร้องทั้งสี่ ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๖๔๔๑/๒๕๔๓, ๗๕๐๕/๒๕๔๓, ๘๗๑๓/๒๕๔๓ และ ๘๕๒๖/๒๕๔๓ โต้แย้งว่า พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญทั้งตัวกฎหมาย บทบัญญัติ แห่งกฎหมาย และการตรากฎหมาย และเป็นกรณีที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังกล่าวบังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจที่จะรับคำร้องทั้งสี่ไว้พิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้ และเนื่องจากปัญหาตามคำร้องทั้งสี่ที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย มีประเด็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาคำร้องทั้งสี่เข้าด้วยกันและวินิจฉัยไปพร้อมกัน

ตามคำร้องมีปัญหาที่ต้องพิจารณาในวินิจฉัย ๔ ข้อ คือ

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เปญญา มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ปัญหาที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ นั้น ให้สิทธิแก่ คู่ความโட้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ คือขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ มิได้ให้สิทธิโட้แย้งว่า กระบวนการตราชฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ แต่ประการใด เพราพระราชกำหนดดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับดังพระราชบัญญัติแล้ว จึงผ่านพันกระบวนการตราชฎหมายแล้ว

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๕ คน คือ นายกรรม ทองธรรมชาติ นายจิรบุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สารภูน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ และนายอุรุ หวังอ้อมกลาง เห็นว่า ไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่ได้ให้สิทธิผู้ร้องโ托้แย้งเกี่ยวกับกระบวนการตราชฎหมาย จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาข้อนี้

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน คือ นายปรีชา เนลิมวณิชย์ เห็นว่า พระราชกำหนดดังกล่าวได้ใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาข้อนี้

ปัญหาที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราใด อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ได้ จึงไม่เป็นไปตาม

ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ (๒) ซึ่งกำหนดว่า คำร้องที่จะให้ศาลมีอำนาจพิจารณาในข้อความใดก็ตามนั้นจะต้อง “ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง”

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงเห็นว่า ไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

ปัญหาที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเด็นนี้ ผู้ร้องไม่ได้ระบุว่า บทบัญญัติตามที่ได้ ของพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เมื่อพิจารณา จากคำร้องที่เห็นว่า “พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕” และขอให้ ส่งความเห็นให้ศาลมีอำนาจวินิจฉัยว่า “กฎหมาย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการตรากฎหมาย ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่” เห็นได้ว่า ผู้ร้องหมายถึงพระราชกำหนดทั้งฉบับขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าพิจารณาข้อความว่า “ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒” แล้ว ก็จะอนุมานได้ว่า หมายถึง มาตรา ๕ ของพระราชกำหนดดังกล่าว ซึ่งบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๕ ทวิ การควบคิกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒”

โดยมาตรา ๖๗ ทวิ มีสาระสำคัญว่าด้วยการควบบริษัทเข้าด้วยกัน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาต ของบริษัทเดิมไปเป็นของบริษัทใหม่

มาตรา ๖๗ ตรี มีสาระสำคัญว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าว การโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระทื่น สิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

และมาตรา ๖๗ จัตวา มีสาระสำคัญว่าด้วยการควบคิกิจการของบริษัทเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการให้แก่สถาบันการเงินอื่น ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงิน และประโยชน์ของประชาชน โดยห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องบริษัทและสถาบันการเงินดังกล่าวเป็นคดีล้มละลาย ในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบคิกิจการหรือโอนกิจการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจกรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เนื่องจากการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นไม่ได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งดังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บทบัญญัติ วรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจกรไทย ได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) จึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจกรไทย มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับ ดังนั้น พระราชกำหนดดังกล่าวจึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา ประกอบกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงิน ดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อปืนฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน โดยพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง รวมทั้งบทบัญญัติ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ที่เพิ่มในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง การควบกิจการและการโอนกิจการของสถาบันการเงิน ที่ไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจกรไทย มาตรา ๒๕

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕

ปัญหาที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ หรือไม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงาน ของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบ กิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจกรรมระหว่างกันหรือกับสถาบัน การเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว” และพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕”

โดยมาตรา ๓๘ ทวิ มีสาระสำคัญว่า กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบ กิจการเข้ากับสถาบันการเงิน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของธนาคารพาณิชย์เดิมไปเป็นของธนาคาร พาณิชย์ใหม่ หรือสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๘ ตรี มีสาระสำคัญว่า การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าว การโอนไปยังลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่ กระทบกระทบกับสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์

มาตรา ๓๘ จัตวา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อควบกิจการของธนาคารพาณิชย์ เข้าด้วยกันหรือโอนกิจการให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๘ เบญจ มีสาระสำคัญ ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ที่มีการควบหรือโอนกิจการเป็นคดีล้มละลาย ในระหว่างการดำเนินการ

มาตรา ๓๙ น มีสาระสำคัญว่า ในการควบหรือโอนกิจการดังกล่าว หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มิใช่สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้าประกัน ให้หลักประกันนั้นตกแก่ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินที่ควบหรือรับโอน

และมาตรา ๓๙ สัตต มีสาระสำคัญว่า ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาลให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการเข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้วและคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานังคบตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่นุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ด้วยแล้วในมาตรา ๓ ว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต ที่เพิ่มในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการควบกิจการและการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ก็ไม่มีข้อความใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาสตร์ธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา

แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕

วินิจฉัยให้ยกคำร้องทั้งสี่คำร้อง

นายปรีชา เนลิมวนิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๙ - ๑๑/๒๕๖๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๖

๑. เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค่าโต้แย้งของจำเลย (บริษัท ไทยสตีล กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๘๑/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
๒. เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค่าโต้แย้งของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววรรณ เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
๓. เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค่าโต้แย้งของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๕๒๖/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาความชอบด้วยกฎหมาย มาตรา ๒๖๔
๔. เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค่าโต้แย้งของจำเลย (นายพิพัฒน์ พุนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๕๐๕/๒๕๖๓ เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาความชอบด้วยกฎหมาย มาตรา ๒๖๔

สรุปข้อเท็จจริงเรื่องที่หนึ่ง

๑. ธนาคารไทยชนากาраж จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท ไทยสตีล กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยคู่คดีแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ความผิดฐาน ถูกยื่นเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนำลง ขอให้ศาลมีพิพากษาและบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินถูกยื่นและดอกเบี้ย ซึ่งกำหนดถึงวันฟ้อง รวม ๓ จำนวน คือ (๑) จำนวน ๒,๐๔๕,๘๑๗.๘๑ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๔๑๔,๓๕๕.๕๓ บาท (๒) จำนวน ๒๒,๕๐๗,๘๕๗.๕๕ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๓) จำนวน ๗,๑๒๒,๒๔๓.๕๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนวนที่ดินโภนด เลขที่ ๑๐๕๔ และ ๑๒๘๐๒ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ออกขายทอดตลาด นำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลย ทั้งสองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระแก่โจทก์จนครบถ้วน

๒. ความเป็นมาโดยสรุป คือ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗ ได้มีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ตามลำดับ คือ โอนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ แล้วบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ โอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคาร ๑ โจทก์ โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ผลของการโอนทำให้ธนาคารไทยธนาคาร ๑ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สินและหนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาภัยมีเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ๑ และนำตัวสัญญาให้เงินมาขายลดให้กับบริษัท ๑ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วย

๓. นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต จำเลยที่ ๒ ยื่นคำให้การเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗ บริษัท ไทยสตีล กัลวайнซ์ จำกัด จำเลยที่ ๑ ยื่นคำให้การเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ สรุปความว่า จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ และต่อสู้ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ไม่มีอำนาจเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์เนื่องจาก (๑) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมาตราดังกล่าวเกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็น หมวด ๔ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และ

ธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้มัญญติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ์ดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้มัญญติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้น โดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แม้ภายหลังจะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มเติมว่า กฎหมายดังกล่าว เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ์ในมาตรา ๓ ถ้าตาม ถ้าไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ถลายเป็น ไม่ขัดรัฐธรรมนูญไปได้ และ (๑) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหนาคการ ๑ บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น ปรากฏว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราะ (ก) เป็นกฎหมาย ที่กระทบกระท่อนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อความและ โion กิจการของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เท่ากับเป็นการบังคับให้ประชาชนมาใช้บริการของ สถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการโดยไม่เต็มใจ และ (ข) เป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับ เป็นการทั่วไป เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา ชนชาในขณะออกกฎหมายโดยเฉพาะ

๔. จำเลยทั้งสอง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ว่า มีประเด็น ข้อพิพาทเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ๒ ประเด็นใหญ่ คือ

๔.๑ ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติ ที่ขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๔.๒ ประเด็นที่สอง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่ม มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

จำเลยทั้งสองเห็นว่า กฎหมายและบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามประเด็นดังกล่าว เป็นกฎหมาย และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ต้องใช้บังคับกับคดีนี้ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วน ที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ จึงขอให้ ศาลออกการพิจารณาคดีและส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า กฎหมาย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

๕. โจทก์ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้คัดค้านการขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในข้อกฎหมาย ดังนี้

๕.๑ ประเด็นว่า ประกาศกระทรวงการคลังไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ มิได้บัญญัติว่า เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สิน ของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แม้ต่อมากายหลังจะมีพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติข้อความดังกล่าวไว้แล้วก็ตาม ก็ย่อมขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่า ไม่ถือเป็นการจำกัด หรือละเมิดสิทธิในทรัพย์สินหรือเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบ อาชีพของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ และของจำเลยทั้งสอง แต่ประการใด เพราะในการ ทำหนังสือสัญญาโอนทรัพย์และหนี้สิน ระหว่างบริษัท ฯ กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ และหนังสือสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ระหว่างบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ กับธนาคารสหนาคร ฯ เกิดจากการออกประกาศของกระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของธนาคาร แห่งประเทศไทย ซึ่งกระทำการในฐานะเป็นผู้ควบคุมดูแลสถาบันการเงิน อันชอบด้วยกฎหมาย คือเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ อีกทั้งการทำสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว ก็กระทำไปโดยถูกต้องภายในการของกฎหมายแล้ว ข้อโต้แย้งของจำเลยทั้งสองที่ว่า การควบและโอนกิจการ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงรับฟังไม่ได้

๔.๒ ประเด็นว่า การโอนกิจการและหนี้สินของ “สถาบันการเงินประเภทเงินทุน” ไปให้ “สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์” ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่โดยสภาพไม่มีผลบังคับใช้ เพราะขัดต่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง นั้น เห็นว่า จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อกฎหมายคลาดเคลื่อน เพราะหนังสือสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการควบและโอนกิจการ จัดทำขึ้นและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ข้อโต้แย้งของจำเลยทั้งสองที่ว่า กฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่อาจรับฟังได้ และไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย

๔.๓ ข้อโต้แย้งของจำเลยที่ว่า การโอนกิจการและหนี้สินของสถาบันการเงินประเภทเงินทุนไปให้สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ โดยสภาพไม่เปิดช่องให้โอนกันได้ นั้น เห็นว่า ข้อโต้แย้งดังกล่าวมิได้แสดงเหตุให้แจ้งชัดว่า สภาพไม่เปิดช่องโดยประการใด ด้วยเหตุผลใด จึงถือว่าเป็นพลดความและไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย

๔.๔ ข้อโต้แย้งของจำเลยที่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากการควบและโอนกิจการของสถาบันการเงินดังกล่าวเท่ากับเป็นการบังคับให้ประชาชนใช้บริการของสถาบันการเงินโดยไม่เต็มใจ ทั้งยังเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน นั้น เห็นว่า การออกพระราชกำหนดดังกล่าวถือเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรึบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เพราสภาระกิจการของบริษัทเงินทุนต่างๆ ในขณะนั้น ตกอยู่ในฐานะขาดสภาพคล่องหากปล่อยให้มีการประกอบธุรกิจต่อไป จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนโดยรวม ดังนั้น ภาระหนี้ของจำเลยทั้งสอง ซึ่งต้องรับผิดชอบเจ้าหนี้ ไม่ว่าจะเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ หรือธนาคารสหธนาคารฯ หรือต่อโจทก์ ก็มิได้มีความแตกต่างกัน การบังคับให้จำเลยทั้งสองปฏิบัติตามสัญญาเงินกู้ บังคับจำนำลง จึงไม่ถือเป็นการบังคับให้ต้องใช้บริการของโจทก์โดยไม่เต็มใจ ไม่ถือเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิเสรีภาพ ตามที่จำเลยโต้แย้ง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่ประการใด

๖. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคราวอุกนั่งพิจารณาคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นว่า ประเด็นตามคำร้องของจำเลยทั้งสองยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงให้ดังการพิจารณาคดีไว้ก่อน และให้ส่งความเห็นตามคำร้องดังกล่าวและคำคัดค้านของโจทก์ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

๓. สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๔๔๑/๒๕๔๓ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ในประเด็นดังนี้

๓.๑ ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ ธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๓.๒ ประเด็นที่สอง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริงเรื่องที่สอง

๑. ธนาคารไทยชนการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววรทanan เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยน และบังคับจำนำง ขอให้ศาลมีพิพากษาและบังคับจำเลยหั้งสองให้ร่วมกัน ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๑๔๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๘ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระ เสรีจสิน หากจำเลยหั้งสองไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์จำนำง โฉนดเลขที่ ๔๒๔๐ ตําบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ และยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ออกขาย ทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบ

๒. ความเป็นมาโดยสรุป เห็นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง คือ กระทรวงการคลังมีประกาศลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร ๑ กับบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวตามลำดับ คือ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ๑๒ แห่ง ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

กรุงไทยชนกิจ ฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดให้แก่ธนาคารสหธนาคาร ฯ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยชนกิจ ฯ โจทก์) โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผลของการโอน ทำให้ธนาคารไทยชนกิจ ฯ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ในคดีที่จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาภัยเมืองจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้

๓. จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้วยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ต่อมารวมคำให้การที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้วยื่นต่อศาล อีกครั้ง เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ สรุปความว่า จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธและมีข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมาย เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง

๔. จำเลยทั้งสองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ว่า มีประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญใน ๒ ประเด็นใหญ่ เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง เป็นกรณีที่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรอการพิจารณาคดี และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๕. โจทก์ยื่นคำแฉลงคัดค้านคำร้องของจำเลยที่ข้อให้ส่งข้อโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ดังนี้

๕.๑ เมื่อประเทศไทยประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินของประเทศไทยอย่างมาก รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ฯ รวม ๓ ฉบับ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบคุมการเข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกัน หรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดดังกล่าว ให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ไปยังบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ และให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ฯ ไปยังธนาคารสหธนาคาร ฯ โดยได้มีการทำสัญญาโอนสินทรัพย์และหนี้สินเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวตามลำดับ จนกระทั่งสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท โอนมาเป็นของธนาคารไทยชนกิจ ฯ โจทก์ (ขณะนั้น ใช้ชื่อว่า ธนาคารสหธนาคาร ฯ) ซึ่งรวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ ฯ ด้วย

๔.๒ โจทก์เห็นว่า ตามคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดทั้งสามฉบับ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เพราะมีบทบัญญัติให้การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ และไม่ระบุบรรเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔.๓ ที่จำเลยกล่าวอ้างว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ให้เพิ่มมาตรา ๓ ทวิ ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองเสรีภาพของประชาชน เสรีภาพในการประกอบอาชีพและการแบ่งขันกันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม นั้น โจทก์เห็นว่า บทบัญญัติทั้งสามมาตราดังกล่าว มิใช่บทบัญญัติเด็ดขาด เนื่องจากมาตรา ๓๕ วรรคสอง มีข้อยกเว้นว่า “เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” มาตรา ๔๙ มีข้อยกเว้นว่า “ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา ๕๐ วรรคสอง มีข้อยกเว้นว่า “เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ....” ซึ่งเปิดช่องให้ออกกฎหมายบังคับใช้ในภายหลังได้

๔.๔ โจทก์เห็นว่า การที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ศาลจะใช้บังคับแก่ก็ดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ตามมาตรา ๒๖๔ นั้น ต้องพิจารณาว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ เสียก่อน เพราะตามมาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย...ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้” แต่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะบทบัญญัติของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ (ฉบับที่ ๔) และ (ฉบับที่ ๕) มาตรา ๓ ก็ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญนั้นเอง

๔.๕ โจทก์เห็นว่า จำเลยคดีนี้มีเจตนาประวิงคดีให้ล่าช้าโดยอาศัยประโยชน์จากล้อยคำในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ที่ว่า ถ้าคู่ความโต้แย้งก็ให้ส่งความเห็นเช่นนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ซึ่งโจทก์ไม่เห็นพ้องด้วย เพราะการส่งข้อโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย นั้น จะต้องปรากฏว่า “ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖” เสียก่อน และก็ไม่ปรากฏว่า พระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖ จึงขอให้ศาลมีคำร้องของจำเลย

๖. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคราวอุกนั่งพิจารณาคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๔ เห็นว่า จำเลยทั้งสองได้แย้งและประ伤ค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการซนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ประกอบกับยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติกฎหมายนั้นๆ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาไว้ชั่วคราว และส่งคำฟ้อง คำให้การ คำร้อง คำคัดค้าน รวมทั้งรายงานกระบวนการไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

๗. สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๔ ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ในประเด็นดังนี้

๗.๑ ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๗.๒ ประเด็นที่สอง บทบัญญัติมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๗.๓ ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการซนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริงเรื่องที่สาม

๑. ธนาคารไทยซนาการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวิไลจิต เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยและบังคับจำนำ

ขอให้ศาลพิพากษาและบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๘๕,๐๕๕.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๕๙,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบ ให้คิดทรัพย์จำนวน โฉนดเลขที่ ๔๖๕๐๗ คำนวณตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารนี้ สำหรับจำนวนเงินที่ชำระแล้ว ให้คิดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาด เอาเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้คิดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาด เอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบถ้วน

๒. ความเป็นมาโดยสรุป เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่งและเรื่องที่สอง มีข้อเท็จจริงที่แตกต่าง คือ จำเลยเป็นลูกค้าสินเชื่อของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยาม จำกัด (มหาชน) ประเภทหนี้กู้ยืมเงิน โดยได้ทำสัญญาภัยยืมเงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ และได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๖๕๐๗ คำนวณตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารนี้ หลังจากได้รับเงินกู้ไปแล้ว จำเลยผิดนัดผิดสัญญา ไม่ได้จัดการชำระหนี้แก่บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ชนสยามฯ เจ้าหนี้ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึง บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และมีการโอน สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหนาคราชฯ ซึ่งปัจจุบันคือ ธนาคารไทยนาคราชฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยนาคราชฯ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ซึ่งรวมถึง สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ที่มีค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ย ตามเงื่อนไขของสัญญา ด้วย

๓. จำเลยยืนคำให้การ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยได้แก่ไปเพิ่มเติมและยืนต่อศาล อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ สรุปความว่า จำเลยให้การปฏิเสช และมีข้อต่อสู้ในประเด็น ข้อกฎหมาย เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่งและเรื่องที่สอง

๔. จำเลยยืนคำร้อง ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ว่า มีประเด็น ข้อพิพาทเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญในสองประเด็นใหญ่ เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่งและเรื่องที่สอง จึงขอให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีนี้ และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๕. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคราวอุทธรณ์พิจารณาคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ เห็นว่า กรณีมีเหตุอันสมควรจะส่งเรื่องให้ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีนี้ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันท่วงที จึงขอให้ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีนี้ และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชนูญติดการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชนูญติดการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ

เครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๖๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญตามที่จำเลยกล่าวอ้างหรือไม่ จึงให้การพิจารณาคดี และส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

๖. สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ส่งข้อโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขคดีที่ ๘๙๒๖/๒๕๖๓ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประเด็นเช่นเดียวกับเรื่องที่สอง

สรุปข้อเท็จจริงเรื่องที่สี่

๑. ธนาคารไทยนาครา จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พูนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๓ ความผิดฐานผิดสัญญาข่ายลดตัวเงิน และค้าประกัน ขอให้ศาลมีคำพิจารณาและบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้ จำนวน ๑,๕๑๕,๐๔๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๓ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเสร็จ

๒. ความเป็นมาโดยสรุป เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง เรื่องที่สอง และเรื่องที่สาม มีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันคือ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เคยค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยได้ทำสัญญาข่ายตัวเงินกับบริษัทฯ และมีจำเลยที่ ๒ ยอมตนเป็นผู้ค้าประกัน โดยยอมรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ กระทำการผิดสัญญากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ ให้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยนาคราฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ แล้ว จึงมีผลทำให้ธนาคารไทยนาคราฯ โจทก์ ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ฯ ด้วย

๓. จำเลยทั้งสองยืนคำให้การ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ แล้วยืนคำรองขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ และได้แตลงส่งคำให้การฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ สรุปความว่า จำเลยให้การปฏิเสธ และมีข้อต่อสู้ในประเด็นข้อกฎหมาย เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง เรื่องที่สอง และเรื่องที่สาม

๔. จำเลยทั้งสองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ว่า มีประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งคดอรัฐธรรมนูญสองประเด็นใหญ่ เช่นเดียวกับเรื่องที่หนึ่ง เรื่องที่สอง และเรื่องที่สาม เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรอการพิจารณาคดี และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๕. โจทก์ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คัดค้านคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลรอการพิจารณาคดีและขอให้ส่งสำนวนให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในข้อกฎหมายดังนี้

๕.๑ ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ขอบคุณด้วยกฎหมาย และมีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจให้โอนกิจการ “สถาบันการเงิน” ประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่ “สถาบันการเงิน” ประเภทธนาคารพาณิชย์ได้ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมาตราดังกล่าว เกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่ให้เพิ่มเติมหมวด ๕ ทวิ การควบและโอนกิจการ ตามมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา หาได้เป็นผลให้พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในเคหสถาน หรือสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล หรือเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่อย่างใดไม่ เพาะการควบและโอนกิจการดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จะพิจารณาเห็นชอบได้ ต้องเป็นสถาบันการเงินที่มีฐานะทางการเงินค่อนข้างไม่มั่นคงหากปล่อยให้ดำเนินกิจการต่อไป อาจทำให้เศรษฐกิจของชาติโดยรวมต้องชบเชาลงอีก

๕.๒ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการ ๑ นั้น หาได้ขัดหรือแย้งคดอรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใดไม่ เพาะกฎหมายดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กล่าวคือ ลูกค้าของสถาบันการเงินที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ควบและโอนกิจการสามารถถอนและนำฝาก

สถาบันการเงินอื่นซึ่งตนเชื่อถือได้ หากไม่มีความเชื่อถือบริการของสถาบันการเงินเดิม หรือจะยังคงฝากเงินไว้ดังเดิมก็ได้ หากเห็นว่าสถาบันการเงินเดิมมีความมั่นคงดี จึงเห็นได้ว่า ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกใช้บริการของสถาบันการเงินได้ก็ได้

๖. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคราวออกนั่งพิจารณาคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ เห็นว่า คดีนี้จำเลยได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยข้อกฎหมายโดยขอให้การพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว โดยจำเลยติดต่อไปยังใน ๒ ประเด็นใหญ่ และเห็นว่าเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงให้ทำหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อส่งคำฟ้อง คำให้การ คำร้องของจำเลย คำคัดค้านของโจทก์ และรายงานกระบวนการพิจารณา ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยต่อไป

๗. สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ ส่งข้อโต้แย้งของจำเลยทั้งสองในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๗๕๐๕/๒๕๖๓ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ดังนี้

๗.๑ ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๗.๒ ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ให้รวมพิจารณาทั้ง ๔ เรื่อง

มีข้อพิจารณาเปรียบเทียบในเบื้องต้น ระหว่างเรื่องที่หนึ่ง เรื่องที่สอง เรื่องที่สาม และเรื่องที่สี่ จะเห็นได้ว่า ทั้งสี่เรื่องนี้ มีโจทก์รายเดียวกัน คือ ธนาคารไทยธนาคาร ๑ มีจำเลยช้ากันทุกคดี (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต) ฟ้องเป็นคดีที่ศาลเดียวกัน คือ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ฐานความผิดไม่แตกต่างกัน ทนายโจทก์ แม้จะหลายคน แต่ทนายความจำเลยเป็นคนเดียวกันทุกคดี คือ นายพจน์ จิรวุฒิกุล วันยื่นคำให้การของจำเลยแม้จะอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน คือ เดือนกันยายน พฤศจิกายน และธันวาคม ๒๕๖๓ แต่วันที่จำเลยติดต่อแย้งว่าบัญญัติของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันทุกคดี

คือวันที่ ๔ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ ยกเว้นเรื่องแรกเพียงเรื่องเดียว ที่มีการโต้แยกในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ จากการตรวจสอบคำโต้แยกของจำเลยในสามคดีหลัง พบว่า มีการใช้ถ้อยคำสำนวน หรือข้อความเหมือนกับคดีแรก จะปรับเปลี่ยนกีด้วยเท็จจริงเกี่ยวกับชื่อบุคคล สถานที่ วันเวลา จำนวนเงิน และอื่นๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น ทั้งสี่เรื่องนี้ จึงมีประเด็นข้อโต้แยกของจำเลย เหมือนกันทุกเรื่อง

ด้วยเหตุที่ทั้งสี่เรื่องนี้มีประเด็นข้อโต้แยกของจำเลยเหมือนกัน จึงเห็นควรรวมพิจารณาเข้าด้วยกัน ซึ่งที่ประชุมศาลรัฐธรรมนูญให้ความเห็นชอบ

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำกระเทื่อนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่นุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้ กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรวจหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๔๙ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและ การจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวาระหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศไทย การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา ๒๖๔ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเออ หรือคุ้มความโดยเด็ดขาดว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพากยາคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโดยเด็ดขาดของคุ้มความตามวาระหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอerer พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๗ ทวิ การควบบริษัทเข้าด้วยกันไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของบริษัทดิ่ม ไปเป็นของบริษัทใหม่

มาตรา ๖๗ ตรี การโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในกรณีที่เป็นการเข้าไปถือหุ้นในบริษัทอื่นเพื่อโอนกิจการ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจผ่อนผันไม่นำมาตรา ๒๒ (๔) มาใช้บังคับเป็นเวลาไม่เกินห้าปี

มาตรา ๖๗ จัตวา ในกรณีที่คณะกรรมการของบริษัทได้มีข้อเสนอจะควบคิกิจการกับสถาบันการเงินอื่นหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่นเป็นการเร่งด่วน หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ ทวิ ที่คณะกรรมการของบริษัทเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและดำเนินงานโดยการควบคิกิจการหรือโอนกิจการ หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๖ ตรี หรือมาตรา ๕๗ ที่คณะกรรมการของบริษัทหรือคณะกรรมการควบคุมเสนอแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานโดยการควบคิกิจการหรือโอนกิจการ ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องควบคิกิจการหรือโอนกิจการเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน ให้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาอนุญาตให้ดำเนินการได้โดยจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ถ้าบริษัทหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๙๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๖๓ ทั้งนี้ เนพะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบคิกิจการหรือการโอนกิจการ

ให้บริษัทและสถาบันการเงินที่ควบคิกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบคิกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ในกรณีมิให้นำทกกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบคิกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของบริษัทหรือสถาบันการเงินนั้นมาใช้บังคับ และให้บริษัทและสถาบันการเงินนั้น งดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันมีประกาศอนุญาตให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งจนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้ไม่มีผลค้างอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย

ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเดียวของผู้ถือหุ้นที่มีมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือการโอน หรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการซื้อด้วยกฎหมาย

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องบริษัทและสถาบันการเงินตามวาระหนึ่งเป็นคดีล้มละลายในระหว่าง การดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจกรรมตามที่ได้รับความเห็นชอบตามมาตรฐานนี้

ให้บริษัทและสถาบันการเงินตามวาระหนึ่งได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่าง ๆ บรรดาที่เกิดจากการควบกิจการหรือโอนกิจกรรมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะกรรมการอนุมัติกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา โดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบกิจการได้ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีอนุญาตให้ดำเนินการตามวาระหนึ่ง

.....ฯลฯ.....

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓๙ ทวิ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ควบกิจการเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับ สถาบันการเงิน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของธนาคารพาณิชย์เดิมไปเป็นของธนาคารพาณิชย์ใหม่ หรือสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๙ ตรี การโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๙ จัตวา ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบกิจการกับ ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ให้คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์นั้น จัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคาร

แห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีประกาศการให้ความเห็นชอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ที่ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าหากการพัฒนาระบบที่มีสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบัญชีดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้น มิให้นำบัญชีดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๙๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๔) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๖๓ ทั้งนี้ เนื่องจากที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในการดำเนินการตามวรรคสอง ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น มาตรา ๓๙ เบญจ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัดว่า ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่ควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ จัดให้มีการประชุม ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ในการนี้มิให้นำทกกฎหมายเกี่ยวกับ การประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน นั้นมาใช้บังคับ และให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้น เมื่อพ้น เจ็ดวันนับแต่วันที่มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัดว่า จนถึงวันประชุม ผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกร่างหนังสือนัดประชุมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณา ในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา แล้ว ให้ถือว่า การให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบคุมกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการซื้อด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตวา เป็นคดีล้มละลายในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบคุมกิจการหรือโอนกิจการตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา

ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตวา ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการควบคุมกิจการหรือการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบคุมการได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา

มาตรา ๓๘ ๙ ในการควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มิใช่สิทธิจำนำ สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันให้หลักประกันนั้นตกแก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๘ สัตต ในการควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงินหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงินถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าสัมภาษณ์เป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้ามีคำพิพากษานั้นแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานั้นแล้ว ก็ให้เข้าสัมภาษณ์เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานั้น”

ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ การตราพรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
๑) การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน
ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประดีนที่ ๒ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประดีนที่ ๓ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประดีนที่ ๔ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

มีความเห็นในประดีนที่ต้องพิจารณาในวินิจฉัยทั้ง ๔ ประดีน ดังนี้

ประดีนที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

กระบวนการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกำหนด นั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในหมวด ๗ คณะรัฐมนตรี มาตรา ๒๑๙ ว่า พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ ในกรณี เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศไทย ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ โดยให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรี เห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเรียบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ และในการประชุมรัฐสภา คราวต่อไปให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ซักข้า ส่วนการคัดค้านว่า พระราชกำหนดได้ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง นั้น เป็นสิทธิของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ที่จะเข้าชี้อกันโดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในแต่ละสภา เพื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก และให้ประธาน แห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นให้คณะรัฐมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙

เห็นได้ว่า การโต้แยกเกี่ยวกับกระบวนการตราพระราชกำหนด นั้น รัฐธรรมนูญให้สิทธิเฉพาะสมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิและสมาชิกวุฒิสภาพัฒน์ ที่ผู้ทรง (จำเลยในคดีทั้งสี่) ใช้เป็นช่องทางโต้แยก เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยเป็นเรื่องของการให้สิทธิโต้แยกว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญแต่ประการใด จึงไม่เป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยได้ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งให้ยกคำร้องในกรณีมาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๘

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำต้องวินิจฉัยคำร้องในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง พระราชนูญด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นนี้ ผู้ร้องไม่ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชนูญด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรากลไก อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาในวินิจฉัยได้ และศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำสั่งไม่รับไว้ดำเนินการมาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำต้องวินิจฉัยคำร้องในประเด็นที่สองนี้

ประเด็นที่สาม พระราชนูญด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชนูญด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ หรือไม่

ประเด็นนี้ ผู้ร้องมิได้ระบุว่า บทบัญญัติมาตรากลไก อันประกอบด้วยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ เมื่อพิจารณาคำร้องที่เห็นว่า “พระราชนูญด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕” และขอความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “กฎหมาย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่” จึงเห็นได้ว่า สำหรับประเด็นที่สามนี้ (รวมทั้งประเด็นที่สี่ด้วย) ผู้ร้องหมายถึงพระราชกำหนดฯ ทั้งฉบับ แต่ถ้าพิจารณาข้อความที่ว่า “ที่เพิ่ม

มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ” ก็จะอนุமາนได้ว่า หมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ประกอบกับพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว ซึ่งมีเพียง ๕ มาตรา มีเจตนาณ เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินดำเนินการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน โดยมีสาระสำคัญ อยู่ในมาตรา ๔ นั้นเอง

ด้วยเหตุนี้ หากจะให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อศาลรัฐธรรมนูญสามารถพิจารณาอนุจัติได้ ก็ต้องปรับประเด็นเสียใหม่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ ทวิ การควบคุมกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในระหว่างแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีดังๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) จึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัติ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา (หมายถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และ มาตรา ๕๐ ที่ผู้ร้องอ้าง) ตามบทบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพาะเป็นไปตามข้อยกเว้นของบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ (๑)

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

เช่นเดียวกับประเด็นที่สาม ประเด็นที่สี่นี้ หากจะให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อคลาร์ify ความสามารถพิจารณาในจังหวะใด ต้องปรับประเด็นเสียใหม่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และ

มาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา ๓ ได้บัญญัติให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ตามเงื่อนไขของบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ (๑) แล้ว กรณีนี้ เทียบเคียงได้กับคำวินิจฉัยที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งวินิจฉัยว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕”

ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติที่เพิ่มทั้ง ๖ มาตราดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ดังมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว”

เห็นได้ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่ กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ และได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราไว้ด้วย เป็นการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แล้ว โดยบทบัญญัติ มาตรา ๕ ของพระราชกำหนดฉบับนี้ที่ให้เพิ่มความเป็นมาตรฐานต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รวม ๖ มาตรา ก็มิได้มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใด

ດັ່ງນັ້ນ ພຣະລາຊກຳທັນດັກໄຂ້ເພີ່ມເຕີມພຣະລາຊບໍ່ມີຕິກາຣູນາຄາຣພານິຫຍໍ່ ພ.ສ. ២៥០៥
(ນັບທີ ៤) ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕຣາ ៥ ທີ່ເພີ່ມມາຕຣາ ៣៥ ທີ່ມາຕຣາ ៣៥ ດຽວ ມາຕຣາ ៣៥ ຈັດວາ
ມາຕຣາ ៣៥ ເບລຸຈ ມາຕຣາ ៣៥ ລ ແລະມາຕຣາ ៣៥ ສັ່ຕຕ ແກ່ງພຣະລາຊບໍ່ມີຕິກາຣູນາຄາຣພານິຫຍໍ່
ພ.ສ. ២៥០៥ ຈຶ່ງໄໝ່ບັດຫວີ່ແຢັ້ງຕ່ອງຮູ້ຮຽມນູ້ໝ ມາຕຣາ ២៥

ນາຍຜັນ ຈັນທຽມ
ຕຸລາກາຮ່າຍກິຈຈານແບກໝາ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภูน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๙ - ๑๑/๒๕๔๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖

**เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้าโดยไม่ได้แจ้งของจำเลยรวม ๔ สำนวน ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔**

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้าโดยไม่ได้แจ้งของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๔๑/๒๕๔๓ คดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ คดีหมายเลขดำที่ ๙๕๒๖/๒๕๔๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๓๕๐๕/๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า พระราชนำหนดแก่ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชนำหนดแก่ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ โดยมีรายละเอียดแต่ละ สำนวนสรุปได้ดังนี้

สำนวนที่หนึ่ง

๑. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท ไทยสตีล กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยด้วยคดีแพ่งกรุงเทพใต้ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๔๑/๒๕๔๓ เรื่อง ถังถังน้ำมัน ตัวสัมภาระน้ำมัน ค้าประกัน และบังคับจำนำ ขอให้ศาลมีพิพากษาและบังคับให้จำเลยหักสองร่วมกันชำระเงินถังน้ำมันและดอกเบี้ย ซึ่งคำนวณถึงวันฟ้อง รวม ๓ จำนวน คือ (๑) จำนวน ๒,๐๔๔,๘๑๗.๘๑ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๔๑๔,๓๕๕.๕๑ บาท (๑) จำนวน ๒๒,๕๐๗,๘๕๗.๕๔ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๒) จำนวน ๗,๑๒๒,๒๔๓.๕๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยหักสองจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยหักสองไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนวนคือที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๕๔ และ ๑๒๘๐๒ ตبارลงบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ออกราษฎร์ติดต่อ นำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลยหักสองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระแก่โจทก์จนครบถ้วน

๒. จำเลยหักสองให้การปฏิเสธและต่อสู้คดีว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับใช้ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่มีอำนาจ

เห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุน เป็นให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ เนื่องจาก (๑) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมาตราดังกล่าวเกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพ ในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ “ไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมาย จำกัดสิทธิดังกล่าว” ไว้รวมทั้งไม่ได้บัญญัติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้นโดยอาศัย มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แม้ภายหลัง จะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มเติมว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมาย จำกัดสิทธิในมาตรา ๓ ก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว กลายเป็นไม่ขัดรัฐธรรมนูญ ไปได้ และ (๒) มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราช บัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น ปรากฏว่าพระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราะ (ก) เป็นกฎหมายที่กระทบกระทั่งสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมาย เพื่อควบและโอนกิจการของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เท่ากับเป็นการบังคับให้ประชาชนนำใช้ บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการโดยไม่เต็มใจ และ (ข) เป็นกฎหมายที่ไม่มี

ผลให้บังคับเป็นการทั่วไปเนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาซบเชาในขณะออกกฎหมายโดยเฉพาะ

ต่อมาจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลส่งคำตัดสินตามข้อต่อสืดดีให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัย

๓. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งคำตัดสินของจำเลยทั้งสองให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

(๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเติมมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ณ และมาตรา ๓๘ สัตตด แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

จำนวนที่สอง

๑. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีโลจิต ที่ ๑ และนางสาววารทนา เอื้อวีโลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๗ เรื่อง ผิดสัญญาภัย และบังคับจำนำ ขอให้ศาลมีพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้แก้โจทก์เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๑๔๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๙ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนำของ โฉนดเลขที่ ๔๒๔๐ ตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ ๒ และยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบ

๒. จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธและต่อสู้ดี เช่นเดียวกับคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๗ และจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลส่งคำตัดสินของจำเลยทั้งสองให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๓. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งค่าโดยไม่ยังคงจำเลยทั้งสองให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

(๑) การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

(๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

สำนวนที่สาม

๑. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๘๕๒๖/๒๕๔๓ เรื่อง ผิดสัญญาภัยนื้องบังคับ จำนวนขอให้ศาลมีพิพากษาและบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๘๕,๐๕๕.๕๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๘๘,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์จำนวน โฉนดเลขที่ ๕๖๕๐๓ ตำบลลำไทร (คลอง ๑ ออก) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) ออกขายทอดตลาด นำเงินมาชำระหนี้ หากได้เงินชำระหนี้ไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาด นำเงินชำระหนี้ให้โจทก์จนครบถ้วน

๒. จำเลยให้การปฏิเสธ และต่อสู้คดีเช่นเดียวกับหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๓ และที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ และจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลงส่งค่าโดยไม่ยังคงจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๓. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งค่าโดยไม่ยังคงจำเลยให้ศาลมีพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

(๑) การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

(๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

จำนวนที่สี่

๑. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พุนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๗๕๐๕/๒๕๔๓ เรื่อง ผิดสัญญาขายลดตัวเงิน และค้ำประกัน ขอให้ศาลมีพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้จำนวน ๑,๕๑๕,๐๙๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๗ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเสร็จ

๒. จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธและต่อสู้คดีเช่นเดียวกับคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๓ ที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ และที่ ๘๕๒๖/๒๕๔๓ และจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำตัดสินโดยไม่ต้องมีการฟังความของจำเลยทั้งสองให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุมัติ

๓. ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งคำตัดสินของจำเลยทั้งสองให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุมัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประดิษฐ์ให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

(๒) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ หมาย มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีลิขิตให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค่าโต้แย้งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในวินิจฉัย จึงเป็นกรณีที่เข้าบทบัญญัติตามรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาในวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นที่ ๑ การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่ ๓ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นที่ ๔ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เปณญา มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้ง

ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ เห็นว่า การตราพระราชกำหนดนี้ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในหมวด ๗ คณารัฐมนตรี มาตรา ๒๑๙ ว่า พระมหากษัตริย์ จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศไทย ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ โดยให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณารัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรับด่วนอันอาจจะหลีกเลี่ยงได้ และในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไปให้คณารัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ซักข้า ส่วนการคัดค้านว่า พระราชกำหนดได้ ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง นั้น เป็นสิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาที่จะเข้าชี้อกันโดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในแต่ละสภาเพื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ จึงเห็นได้ว่า การโต้ແย়েংเกী়কান্বการตราพระราชกำหนด นั้น รัฐธรรมนูญให้สิทธิเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น ส่วนกรณีของมาตรา ๒๖๔ ที่ผู้รองซึ่งเป็นจำเลยในคดีทั้งสี่ใช้เป็นช่องทางโต้ແย়েং เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัย เป็นเรื่องของการให้สิทธิโต้ແয়েংว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ขัดหรือແย়েংต่อรัฐธรรมนูญ เท่านั้น มิได้ให้สิทธิโต้ແয়েংว่า “การตราชฎหมาย” ขัดหรือແย়েংต่อรัฐธรรมนูญแต่ประการใด จึงไม่เป็นกรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยได้ ศาลมีคำวินิจฉัยจึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเดิมนี้

ประเดิมที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือແย়েংต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เห็นว่า ผู้รองไม่ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือແย়েংต่อรัฐธรรมนูญ มาตราได อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ที่ศาลมีคำวินิจฉัยได้ ศาลมีคำวินิจฉัยจึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเดิมนี้ เช่นกัน

ประเดิมที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทว มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือແย়েংต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า

ผู้ร้องมีได้ระบุว่า บทบัญญัติตามตราไดของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่พ่อนุemanได้ว่า ผู้ร้องหมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดดังกล่าวซึ่งเพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ จึงมีประเด็นว่า มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งดังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บทบัญญัติ วรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติตามตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) จึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ไม่ต้องนำบทบัญญัติตามตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๔ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา (หมายถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ มาตรา ๘๙ และมาตรา ๙๐) ตามบทบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะเป็นไปตามข้อยกเว้นของบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ (๑) ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา ๓ ได้บัญญัติให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ตามเงื่อนไขของบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๓๕ (๑) แล้ว ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติที่เพิ่มทั้ง ๖ มาตรัดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์ เข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงินดังมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ว่า “โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว” เห็นได้ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง

หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ แล้วได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราไว้ด้วย เป็นการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) แล้ว ดังนั้น พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่ม มาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยประเด็นทั้งสี่สำนวนว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และ มาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายมงคล สาระภูน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๙ - ๑/ ๒๕๔๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ น และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโดยชอบด้วยกฎหมายคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๗, ๓๕๐๕/๒๕๔๗, ๘๗๑๓/๒๕๔๗, และ ๘๕๒๖/๒๕๔๗ รวม ๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ อ้างว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ น และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ข้อเท็จจริงทั้ง ๔ คำร้อง สรุปได้ดังนี้

ตามคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๗ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท ไทยสตีล กล้าวainer จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลย ให้รับผิด ชำระหนี้ภัยมิเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนำอง ซึ่งจำเลยทั้งสองค้างชำระต่อบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) โดยอ้างว่าโจทก์ได้ควบรวมกิจการเข้ากับบริษัท เงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งมีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศดังกล่าวกัน เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ผลของการโอนทำให้โจทก์ได้รับมาทั้งทรัพย์สินและหนี้สิน สิทธิและหน้าที่ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ อันรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ดังกล่าวด้วย

คดีหมายเลขดำที่ ๗๕๐๕/๒๕๔๗ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พูนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลย ให้รับผิดชำระหนี้ตามสัญญา ขายลดตัวเงิน และค้ำประกัน โดยอ้างว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เคยค้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยทำสัญญาขายลดตัวเงินกับบริษัทฯ มีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน และจำเลยทั้งสองผิดสัญญา ต่อมาเมื่อมีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึง บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และมีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจฯ ให้แก่ธนาคาร สหนาคาร จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบัน คือ ธนาคารไทยธนาคารฯ โจทก์) ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ ด้วย

คดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๗ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววรทราบ เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลย ให้รับผิดชำระหนี้ ตามสัญญาภัยมิเงิน และบังคับจำนำอง โดยอ้างว่า โจทก์ได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งมีการโอน ให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ แล้วบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ โอนให้แก่ ธนาคารสหนาคารฯ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารโจทก์) ทำให้ ธนาคารโจทก์ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ซึ่งรวมถึงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่มีต่อ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ด้วย และ

คดีหมายเลขคดีที่ ๘๕๒๖/๒๕๕๗ ธนาคารไทยนาครา จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยให้รับผิดชำระหนี้ตามสัญญาภัยและบังคับจำนวน โดยอ้างว่า จำเลยเป็นลูกค้าสินเชื่อของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยาม จำกัด (มหาชน) ประเภทหนี้ภัยเงิน แล้วผิดสัญญาไม่ชำระหนี้ เมื่อมีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุน ๑๒ แห่ง ซึ่งรวมถึง บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ให้แก่ธนาคาร สหนาคราฯ (ปัจจุบัน คือ ธนาคารโจทก์) ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ทำให้โจทก์ได้รับมาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชนสยามฯ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ด้วย

จำเลย (ผู้ร้อง) ให้การตามคดีในคำร้องทั้ง ๔ คำร้อง ในทำนองเดียวกัน สรุปว่า ปฏิเสธ ฟ้องของโจทก์ และต่อสู้ว่า รู้สัมโนติว่าการกระทำการคลังไม่มีอำนาจเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบัน การเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ไม่ชอบและไม่มีผลบังคับ การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรู้สัมโนติ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ขัดหรือแย้งต่อ รู้สัมโนติ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุนฯ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ขัดหรือแย้งต่อรู้สัมโนติ มาตรา ๒๕

โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของผู้ร้องในคดีหมายเลขคดีที่ ๖๔๕๑/๒๕๕๗, ๗๕๐๕/๒๕๕๗ และ ๘๗๑๓/๒๕๕๗ สรุปว่า ข้อโต้แย้งของจำเลย (ผู้ร้อง) ไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย ของศาลรู้สัมโนติ รับฟังไม่ได้ ขอให้ยกคำร้อง

ศาลรู้สัมโนติรับคำร้องทั้ง ๔ คำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรู้สัมโนติ และรับไว้ พิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาคำร้องทั้ง ๔ คำร้อง และเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า ตามคำร้องมีข้อเท็จจริงท่านอยู่ เดียวกัน และมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน กล่าวคือ

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ และ

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ ฉ และความ ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

จึงให้รวมการพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่หนึ่ง เกี่ยวกับการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ บัญญัติว่า “ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า...

...ฯลฯ...”

และมาตรา ๒๑๕ บัญญัติว่า “ก่อนที่สภากู้แทนรายภูมิหรือวุฒิสภาจะได้อ่านมติพระราชกำหนดได้ตามมาตรา ๒๑๙ วาระสาม...

...ฯลฯ...”

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงเห็นว่า กระบวนการตรวจสอบภาระเป็นเรื่องขององค์กรนิติบัญญัติ การใช้สิทธิเพื่อโட้ແย়เกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบภาระโดยกรณีของพระราชกำหนดว่าเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เป็นสิทธิโดยเฉพาะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้เท่านั้น ส่วนกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเออหรือคุ้มครองโดยได้แจ้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลมีอำนาจจัดการได้”

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้ແย়ของคุ้มครองตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้

...ฯลฯ..."

กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงเป็นการให้สิทธิแก่คุ้มครองโดยได้แจ้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้น ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ คือ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่เท่านั้น มิได้ให้สิทธิโดยได้แจ้งว่า กระบวนการตรวจสอบภาระขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ด้วย แต่ประการใด คำร้องส่วนนี้ของผู้ร้อง จึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

ปัญหานี้ในประเด็นที่สองที่ว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ฯ มาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น ผู้ร้องมิได้ระบุในคำร้องมาด้วยว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราใดอันต้องด้วยมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญ ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยได้ คำร้องมิได้เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๕ (๒) ซึ่งกำหนดว่า คำร้องที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยนั้นจะต้อง “ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง” ซึ่งประเด็นในท่านองเดียวกันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำสั่งไม่รับไว้ดำเนินการมาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ จึงไม่จำต้องวินิจฉัย เช่นเดียวกัน

สำหรับประเด็นที่สาม ผู้ร้องมิได้ระบุบทบัญญัติตามมาตรา ๖ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ที่อ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ แต่เมื่อ

พิจารณาคำร้องแล้ว พอจะอนุมานได้ว่า หมายถึงมาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๕ ทวิ การควบคุมกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ “พระราชกำหนดฉบับดังกล่าวนี้ มีเพียง ๕ มาตรา มีเจตนาณเพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินดำเนินการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะระหบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่นบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

แต่โดยที่รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ และมีบทบัญญัติในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓๕ ว่า “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

...ฯลฯ...

ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับไปก่อนแล้ว คือ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้น ตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นสุดท้ายที่ว่า พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ นั้น เช่นเดียวกับปัญหาในประเด็นที่สาม แม่ไม่ระบุมาตราของกฎหมายก็พ่อนุemanได้ว่า เป็นมาตรา ๕ แห่งพระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน โดยพระราชนำหนดังกล่าว มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็งเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ไม่เฉพาะเจพาะกรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งพระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ก็ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ด้วย ในมาตรา ๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” และความในมาตรา ๓ ทวิ มีว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ คือพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และการแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ตามเงื่อนไข มาตรา ๓๓๕ (๑) แล้ว ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต ที่เพิ่มในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ก็ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ

ເງິນຫຸນ ຜູຮກິຈຫລກທຣພຍ໌ ແລະ ຜູຮກິຈເຄຣດິຕົກໂອງເຊີເວີ່ ພ.ສ. ២៥៥២ ແລະ ພຣະຣາຊກຳໝາດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ
ພຣະຣາຊບໍ່ມີມີຕີກາຮນາຄາຣພາມື່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ຈົບປື່ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ທີ່ເພີ່ມມາຕຣາ ៣៥ ທີ່
ມາຕຣາ ៣៥ ຕີ່ມາຕຣາ ៣៥ ຈຶ່ວາ ມາຕຣາ ៣៥ ເບມີຈ່າ ມາຕຣາ ៣៥ ນ ແລະ ມາຕຣາ ៣៥ ສັດ ແກ້ໄຂ
ບໍ່ມີມີຕີກາຮນາຄາຣພາມື່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ ໄນ ບັນຍັດທີ່ມີຢັ້ງຕ່ອງຮູ້ຮຽນນຸ້ມ ມາຕຣາ ២៥

ນາຍສັກດີ ເຕັມ
ຕຸລາກາຮນາຄາຣພາມື່ຍ໌

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญคงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘ - ๑๑/๒๕๔๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท ไทยสตีล กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๑ และนางสาววรรณ เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (นายวีระชัย เอื้อวีไลจิต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๔๒๖/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (นายพิพัฒน์ พุนศิริ ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒) ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๔๐๕/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริง

เรื่องที่ ๘/๒๕๔๖

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท ไทยสตีล กัลวาไนซ์ จำกัด ที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนำง ขอให้ศาลพิพากษาและบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินภัยเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

จำเลยทั้งสอง ยื่นคำให้การเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ สรุปได้ว่า

การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

เนื่องจากพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติให้เพิ่มข้อความ หมวด ๕ ทวิ การควบคุมการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ “ไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้บัญญัติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้น โดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นอกจากนี้ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องให้ความเห็นชอบโถงการรวมกิจการระหว่างธนาคาร สหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น พระราชกำหนดทั้งสองฉบับขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพาะในประการแรก เป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นการบังคับให้ประชาชนมาใช้บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบรวมกิจการโดยไม่เต็มใจ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และประการที่สอง เป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เนื่องจากมีจุดผุ่งหมายใช้บังคับกับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาชนชาติ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องเรียนจึงเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งความเห็นในประเด็นดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จึงส่งความเห็นของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย และสำนักงาน ศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ข้อเท็จจริง

เรื่องที่ ๕/๒๕๔๖

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลย ที่ ๑ และนางสาววรทាន เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยน และบังคับจำนำong ขอให้ศาลมีพากษาและบังคับจำเลยให้ร่วมกัน ชำระหนี้แก้โจทก์

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ และยื่นคำร้องขอแก้ไขคำให้การ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และได้ยัง ในประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่ ๘/๒๕๔๖ ในทุกประเด็นว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำให้สั่งให้ศาลอธิบดีรับฟังคดีของคุณพิจารณาในวินิจฉัย และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นที่ข้อให้ศาลอธิบดีรับฟังคุณพิจารณาในวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การตราชากำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง บทบัญญัติตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ข้อเท็จจริง

เรื่องที่ ๑๐/๒๕๔๖

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยมิ และบังคับจำนำลง จำเลยยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยให้การปฏิเสธและยกข้อต่อสู้ในประเด็นเช่นเดียวกับในเรื่องที่ ๘/๒๕๔๖ และที่ ๕/๒๕๔๖ ทุกประการว่ามีประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และขอให้ศาลอสั่งประเด็นดังกล่าวให้ศาลอธิบดีรับฟังคุณพิจารณาในวินิจฉัย ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้ส่งคำให้สั่งแก้ไขของผู้ร้อง ให้ศาลอธิบดีรับฟังคุณพิจารณาในวินิจฉัย และสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดประเด็นที่ข้อให้ศาลอธิบดีรับฟังคุณพิจารณาในวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การตราชากำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง บทบัญญัติตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๗๗ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๙๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๙๑ ขดต่อวัสดุธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ข้อเท็จจริง

เรื่องที่ ๑๑/๒๕๔๖

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พุนศิริ เป็นจำเลยที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไจิต เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๓ ความผิดฐานผิดสัญญาข่ายลดตัวเงิน และค้ำประกัน จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยให้การปฏิเสช และยกข้อต่อสู้ในประเด็นเดียวกันกับเรื่องหักสามข้างต้น ว่ามีประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการบดหรือแบ่งต่อรัฐธรรมนูญ และขอให้ศาลมีส่วนร่วมดังกล่าว ให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ จึงเป็นการล้มละลายของโจทก์ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ
เครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ ข้อว่า ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ
เครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕
มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ ทว
มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต ซึ่งแก้ไข<sup>เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่</sup>

ข้อวินิจฉัย

เนื่องจากประเด็นในคำร้องของผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีทั้ง ๔ คดี ข้างต้นที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในปัจจัยมีข้อโต้แย้งเหมือนกัน จึงเห็นสมควรนำมายังศาลร่วมกัน ซึ่งสามารถ จำแนกเป็นประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในปัจจัยได้ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

สำหรับประเด็นที่หนึ่งนั้น เป็นการโถด้วยว่า กระบวนการตราชาราชกำหนดดังกล่าวขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ การโถด้วยเกี่ยวกับกระบวนการตราชาราชกำหนดนั้น รัฐธรรมนูญให้สิทธิเฉพาะ สมาชิกสภาพผู้แทนรายภูมิ และสมาชิกผู้แทนรายภูมิ แต่ในมาตรา ๒๖๔ เป็นเรื่อง ของการให้สิทธิคู่ความที่เป็นคดีอยู่ในศาลโถด้วยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มิได้ให้สิทธิโถด้วยว่า กระบวนการตราชากฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่เป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่ต้องวินิจฉัย

สำหรับประเด็นที่สองนั้น ผู้ร้องนี้ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ เงินทุน หุ้นกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใดบ้าง และศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำสั่งไม่รับไว้ดำเนินการ มาแล้ว เช่น คำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๓ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่ต้องพิจารณาอนุมัติ

สำหรับประเด็นที่สาม เป็นกรณีที่ผู้ร้องโถ่แจ้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่บัญญัติให้เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่นุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

“หมวด ๕ ทวิ

การควบกิจการและการโอนกิจการ

มาตรา ๖๗ ทวิ การควบกิจการเข้าด้วยกันไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของบริษัทเดิมไปเป็นของบริษัทใหม่

มาตรา ๖๗ ตรี การโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในกรณีที่เป็นการเข้าไปถือหุ้นในบริษัทอื่นเพื่อโอนกิจการ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจผ่อนผันไม่นำมาตรา ๒๒ (๔) มาใช้บังคับเป็นเวลาไม่เกินห้าปี

มาตรา ๖๗ จัตวา ในกรณีที่คณะกรรมการของบริษัทใดมีข้อเสนอจะควบกิจการกับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่นเป็นการเร่งด่วน หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ ทวิ ที่คณะกรรมการของบริษัทเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานโดยการควบกิจการหรือโอนกิจการ หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ ตรี หรือมาตรา ๕๗ ที่คณะกรรมการของบริษัทหรือคณะกรรมการควบคุมเสนอแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน โดยการควบกิจการหรือโอนกิจการ ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า กรณีดังกล่าว มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องควบกิจการหรือโอนกิจการเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน ให้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาอนุญาตให้ดำเนินการได้ โดยจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

.....ฯลฯ.....”

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบและโอนกิจการของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ออกมาในสภาวะที่กิจการของบริษัทเงินทุนในขณะนั้นตกลอยู่ในฐานะขาดสภาพคล่อง อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชน นอกจากนั้นภาระหนี้สินของจำเลย ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ ยังต้องรับผิดชอบต่อไป มิได้แตกต่างไปจากก่อนที่จะมีการควบและโอนกิจการของสถาบันการเงิน จึงไม่ถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง นอกจากนั้นเนื่องจากพระราชกำหนดฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้ ดังนั้น พระราชกำหนดจึงได้รับการยกเว้นโดยบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ที่บัญญัติไม่ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ กับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสามด้วย

สำหรับประเด็นที่สี่ เป็นกรณีที่ผู้รองโต้แจ้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่บัญญัติให้เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕”

“มาตรา ๓๙ ทวิ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ควบกิจการเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของธนาคารพาณิชย์เดิมไปเป็นของธนาคารพาณิชย์ใหม่ หรือสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๙ ตรี การโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๙ จัตวา ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบกิจการกับธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ให้คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์นั้น จัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีประกาศการให้ความเห็นชอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๗ ทั้งนี้ เนพะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือการโอนกิจการ

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๗ ทั้งนี้ เนพะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือการโอนกิจการ

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในการดำเนินการตามวรรคสอง ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ ต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น มาตรา ๓๙ เบญจ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๙ จัตวา แล้ว ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ จัดให้มีการ ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ในกรณีมิให้นำทกกฎหมายเกี่ยวกับ การประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินนั้น มาใช้บังคับ และให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินนั้งดรับลงทะเบียนการโอนหุ้น เมื่อพ้นเจ็ดวัน นับแต่วันที่มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๙ จัตวา จนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้น โดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่ต้องไม่เกิน สิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โழณาคำนออกกล่าว่นัดประชุม ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโழณาในหนังสือพิมพ์ รายวันที่แพร่หลายอย่างหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุม ถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้อธิบายว่า การควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้น เป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๙ จัตวา แล้ว ให้ถือว่าการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๙ จัตวา เป็นคดีล้มละลาย ในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบคุมกิจการหรือโอนกิจกรรมตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา

ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๙ จัตวา ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการควบคุมกิจการหรือการโอนกิจกรรมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบคุมแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบคุมกิจการได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๙ จัตวา

มาตรา ๓๙ ๙ ในการควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกันหรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มิใช่สิทธิ์จำนำ หรือสิทธิ์อันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันให้หลักประกันนั้นตกแก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบคุมหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าส่วนสิทธิ์เป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานั้นตามสิทธิ์เรียกร้องนั้นแล้ว ถ้าให้เข้าส่วนสิทธิ์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นทั้ง ๖ มาตรាល้วน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมกิจการธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง นอกจากนี้ภาระหนี้สินของจำเลย ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ยังคงมีต่อไป มิได้แตกต่างไปจากก่อนมีการควบคุมหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ ตราขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะ หรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับ

เป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ไม่ได้มุ่งหมายให้เชิงคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่นุคคลใดนุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ไม่ได้มีผลกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราไว้ด้วย จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่บัญญัติให้เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่บัญญัติให้เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายสุจิต บุญบางกอก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘ - ๑๑/๒๕๔๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้สั่งค้ำรองรวม ๔ ค้ำรอง ของนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต กับพวก ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีที่ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ รวม ๔ คดี คือคดีหมายเลขคดีที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๓, ๘๗๑๓/๒๕๔๓, ๘๕๒๖/๒๕๔๓ และ ๑๕๐๕/๒๕๔๓ โดยผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ค้ำรองทั้ง ๔ ค้ำรอง ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในประเด็นเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีคำสั่งให้รวมพิจารณาค้ำรองทั้ง ๔ ค้ำรอง เข้าด้วยกัน

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้องกับพวกเป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ในความผิดฐาน ถูกยืมเงิน ตัวสัญญาให้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนำของรวม ๔ ล้านบาท โดยโจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคล เดิมใช้ชื่อว่า “ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)” เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่อง ให้รวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนรวม ๑๒ แห่ง โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๓ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ได้มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทั้ง ๑๒ แห่ง ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ผลของการโอนกิจการดังกล่าวทำให้ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ ซึ่งเป็นผู้รับโอนกิจการมีสิทธิเป็นเจ้าหนี้ผู้ร้องและมีอำนาจดำเนินคดีกับผู้ร้องในฐานะโจทก์ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๙ สัตต ๘ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๓ ฉ

ผู้ร้องให้การปฏิเสธฟ้องและคัดค้านว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่โจทก์อ้างว่า มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวนั้น เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ

(๑) การควบและการโอนกิจกรรมตามมาตรา ๖๓ ทว มาตรา ๖๓ ตรี และมาตรา ๖๓ จัตวา แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นผลทำให้พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่ได้บัญญัติข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ์ดังกล่าว” ไว้ในพระราชกำหนดดังกล่าว และไม่ได้บัญญัติข้อความว่า พระราชกำหนดดังกล่าวตราขึ้นโดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

(๒) นอกจากนี้ มาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยเป็นอำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น เป็นกฎหมายที่ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เพราะพระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวกระทำการทบทวน เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีความมุ่งหมายเพื่อควบคุมการและโอนกิจการสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน จึงเป็นการออกกฎหมายที่กระทำการทบทวนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กล่าวคือ เป็นการบังคับให้ประชาชนมาใช้บริการของโจทก์ จึงขัด มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวยังขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะกฎหมายดังกล่าวไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และเป็นกฎหมายที่มุ่งหมายใช้บังคับกรณีการรวมกิจการของสถาบันการเงิน ถือว่าบทบัญญัติของกฎหมายที่โดยสภาพไม่มีผลบังคับใช้ คือ เป็นบทบัญญัติที่ไปขัดกับกฎหมายอื่น คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง ที่มีหลักกฎหมายว่า “หากสิทธิเรียกร้องที่โดยสภาพไม่เปิดซ่องให้โอนกันได้แล้ว ก็ไม่อาจโอนกันได้” กรณีดังกล่าวข้างต้นสิทธิของผู้โอนเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุน ดังนั้น หากมีการโอนสิทธิเรียกร้องผู้รับมอบอำนาจจะต้องเป็นสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนเท่านั้น แต่ตามบทบัญญัติตามมาตรา ๖๗ จัตวา และมาตรา ๓๙ จัตวา ดังกล่าว มีเจตนาโอนสิทธิเรียกร้องและหนี้สินของสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ จึงถือโดยสภาพไม่เปิดซ่องให้โอนกันได้

พิเคราะห์แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ๔ ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวีมาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นที่สี่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวี มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจมาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้รองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น เห็นว่า การตราพระราชกำหนด นั้น รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้ตามมาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๒๐ เท่านั้น และสามารถสถาปัตย์แทนรายภูมิหรือสมาชิกภูมิสถาปัตย์เท่านั้น ที่มีสิทธิคัดค้านว่าพระราชกำหนดที่ตราขึ้นนั้น ไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง โดยให้เสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพื่อส่งความเห็นนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ดังนั้น ผู้รองยื่นไม่ใช่สมาชิกสถาปัตย์แทนรายภูมิหรือสมาชิกภูมิสถาปัตย์ จึงไม่มีสิทธิที่จะร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยกระบวนการตราพระราชกำหนดได้ ผู้รองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งมาตรา ๒๖๔ เป็นกรณีที่ศาลจะใช้แบบบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดี และศาลหรือคู่ความเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ การที่ผู้รองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การตราพระราชกำหนดชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่ จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ให้ยกคำร้องในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง ผู้รองอ้างว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น ผู้ร้องไม่ระบุให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด จึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ข้อ ๕ (๒) ซึ่งกำหนดว่าคำร้องที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยนั้นจะต้อง “ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง” ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่ต้องวินิจฉัยคำร้องในประเด็นนี้ ให้ยกคำร้อง

ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิมาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นนี้ แม้ผู้ร้องมิได้ระบุว่า บทบัญญัติตามมาตราใด ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่พอยอนมุนາได้ว่า หมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ เพرمมาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

ดังนั้น ประเด็นที่สามจึงมีว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลให้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีเดียรนีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓ ว่า “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้...” คือ มิให้นำรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนที่จะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ จึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) คือ ไม่ต้องนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา ดังนั้นพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ประเด็นที่สี่ ผู้ร้องอ้างว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ ละมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ประเด็นนี้ เช่นเดียวกับประเด็นที่สาม คือ ผู้ร้องมิได้ระบุว่า บทบัญญัติตามมาตราใดของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แต่พօอนุманได้ว่าหมายถึงมาตรา ๕ ของพระราชกำหนด ๑ เพรามาตรา ๕ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ ละมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” ดังนั้น ประเด็นที่สี่ที่จะต้องวินิจฉัยจึงมีว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ ละมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติ

การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติที่เพิ่มทั้ง ๖ มาตรានั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบคุมกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโion กิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินอื่น

เห็นได้ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ และได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราไว้ด้วย จึงเป็นการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แล้ว ดังนั้น บทบัญญัติ มาตรา ๕ ของพระราชกำหนดฉบับนี้ ที่ให้เพิ่มความเป็นมาตรฐานต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รวม ๖ มาตรา จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ น และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ຄໍາວິນิຈສັຍຂອງ ນາຍອຸຮະ ອວງອ້ອມກລາງ ຕຸລາກາຮ່າຮ້ອມນູ້ມູ

ທີ ៨ - ១០/២៥៥៦

ວັນທີ ២២ ເມນາຍນ ២៥៥៦

១. ເຮືອງ ຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕສ່າງຄໍາໂຕ້ແຢ້ງຂອງຈໍາເລຍ (ບຣິຢັກ ໄກຍສຕືລ ກໍລວາໃນໜີ້ ຈຳກັດ ທີ ១ ແລະ ນາຍວິරະຊຍ ເອົ້ວໄລຈິຕ ທີ ២) ໃນຄົດໝາຍເລຂດຳທີ ៦៥៩/២៥៥៣ ເພື່ອຂອໃຫ້ ຄາລຮ້ອມນູ້ມູພິຈາຮ່ານວິນິຈສັຍຕາມຮ້ອມນູ້ມູ ມາຕຣາ ២៦៥
២. ເຮືອງ ຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕສ່າງຄໍາໂຕ້ແຢ້ງຂອງຈໍາເລຍ (ນາຍວິරະຊຍ ເອົ້ວໄລຈິຕ ທີ ១ ແລະ ນາງສາວວຽກ ເອົ້ວໄລຈິຕ ທີ ២) ໃນຄົດໝາຍເລຂດຳທີ ៨៥១/២៥៥៣ ເພື່ອຂອໃຫ້ ຄາລຮ້ອມນູ້ມູພິຈາຮ່ານວິນິຈສັຍຕາມຮ້ອມນູ້ມູ ມາຕຣາ ២៦៥
៣. ເຮືອງ ຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕສ່າງຄໍາໂຕ້ແຢ້ງຂອງຈໍາເລຍ (ນາຍວິරະຊຍ ເອົ້ວໄລຈິຕ) ໃນຄົດໝາຍເລຂດຳທີ ៨៥២/២៥៥៣ ເພື່ອຂອໃຫ້ ຄາລຮ້ອມນູ້ມູພິຈາຮ່ານວິນິຈສັຍຕາມຮ້ອມນູ້ມູ ມາຕຣາ ២៦៥
៤. ເຮືອງ ຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕສ່າງຄໍາໂຕ້ແຢ້ງຂອງຈໍາເລຍ (ນາຍພິພັນນ ພູນສົມ ທີ ១ ແລະ ນາຍວິරະຊຍ ເອົ້ວໄລຈິຕ ທີ ២) ໃນຄົດໝາຍເລຂດຳທີ ៧៥០៥/២៥៥៣ ເພື່ອຂອໃຫ້ ຄາລຮ້ອມນູ້ມູພິຈາຮ່ານວິນິຈສັຍຕາມຮ້ອມນູ້ມູ ມາຕຣາ ២៦៥

ຄົດທັງສີສໍານວນນີ້ ຄາລຮ້ອມນູ້ມູສ້າງໃຫ້ຮວມພິຈາຮ່ານເບົາດ້ວຍກັນ

ເຮືອງທີ່ໜຶ່ງ ຄົດແພ່ງໝາຍເລຂດຳທີ ៦៥៩/២៥៥៣ ຜັກການໄທຢານາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນໂຄງກໍ ພົອງບຣິຢັກ ໄກຍສຕືລ ກໍລວາໃນໜີ້ ຈຳກັດ ຜູ້ຮ່ອງ ເປັນຈໍາເລຍທີ ១ ແລະ ນາຍວິරະຊຍ ເອົ້ວໄລຈິຕ ຜູ້ຮ່ອງ ເປັນຈໍາເລຍທີ ២ ຕ່ອຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕ ເມື່ອວັນທີ ១០ ສິງຫາຄມ ២៥៥៣ ຄວາມຜິດຈຼານ ກຸ່ມື້ນເງິນ ຕົ້ວສ້າງມາໃຫ້ເງິນ ກໍາປະກັນ ແລະ ບັນກັບຈໍານອງ ໂອໃຫ້ ຄາລພິພາກຫາ ແລະ ບັນກັບໃຫ້ຈໍາເລຍທັງສອງຮ່ວມກັນທີ່ຈະເງິນກຸ່ມື້ນ ແລະ ດອກເນື້ຍ້ ຫຼຶ່ງຄໍານວນຄື່ງວັນພື້ນ ຮວມ ៣ ຈໍານວນ ຄື່ອ (១) ຈໍານວນ ២,០៨៤,៨១៣.៨១ ບາທ ກັບດອກເນື້ຍ້ອ້ຕ່າຮ້ອຍລະ ៧៥ ຕ່ອປີ ຂອງຕົ້ນເງິນ ១,៤១៤,៣៥៥.៥១ ບາທ (២) ຈໍານວນ ២២,៥០៣,៨៥៧.៥៥ ບາທ ກັບດອກເນື້ຍ້ອ້ຕ່າຮ້ອຍລະ ១៥ ຕ່ອປີ ຂອງຕົ້ນເງິນ ១៥,៨០០,០០០ ບາທ (៣) ຈໍານວນ ៣,១២២,២៥៣.៥០ ບາທ ກັບດອກເນື້ຍ້

ອ້ຕ່າຮ້ອຍລະ ១៥ ຕ່ອປີ ຂອງຕົ້ນເງິນ ៥,០០០,០០០ ບາທ ພັ້ນນີ້ ນັບຄັດຈາກວັນພື້ນເປັນຕົ້ນໄປ

จนกว่าจะเลยหั้งสองจะชำรุดน้ำให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยหั้งสองไม่ชำรุดน้ำหรือชำรุดน้ำไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์จำนวนคือที่دين โอนดเลขที่ ๑๐๕๔ และ ๑๒๘๐๒ คำบัญชากลางสมัคร อำเภอปะกง จังหวัดยะลา เกราะ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ออกขายทอดตลาด นำเงินมาชำรุดน้ำแก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำรุดน้ำให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลยหั้งสองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำรุดน้ำแก่โจทก์จนครบถ้วน

เรื่องที่สอง คดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๘๗๓๓/๒๕๕๗ ธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๑ และนางสาววรรทาน เอื้อวีไลจิต ผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยม์ และบังคับจำนวนขอให้ศาลพิพากษาและบังคับจำเลยหั้งสองให้ร่วมกันชำรุดน้ำแก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐,๑๔๓,๑๙๒.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๐,๓๐๖,๖๓๓.๑๙ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำรุดน้ำให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยหั้งสองไม่ชำรุดน้ำหรือชำรุดน้ำไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์จำนวน โอนดเลขที่ ๔๒๔๐ คำบัญชากลาง อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำรุดน้ำให้โจทก์ หากได้เงินมาชำรุดน้ำไม่ครบให้ยึดทรัพย์อื่นของจำเลยที่ ๒ และยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำรุดน้ำให้โจทก์จนครบ

เรื่องที่สาม คดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๘๕๒๖/๒๕๕๗ ธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ผู้ร้อง เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ความผิดฐานผิดสัญญาภัยม์ และบังคับจำนวน ขอให้ศาลพิพากษาและบังคับจำเลยให้ชำรุดน้ำแก่โจทก์ เป็นเงิน ๒,๕๘๕,๐๕๕.๔๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๕๕๘,๘๐๕.๒๖ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำรุดน้ำให้โจทก์เสร็จสิ้น หากจำเลยไม่ชำรุดน้ำหรือชำรุดน้ำไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์จำนวน โอนดเลขที่ ๕๖๕๐๓ คำบัญชากลาง (คลอง ๑๐ ออก) อำเภอคลองหาด จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) ออกขายทอดตลาด เอาเงินมาชำรุดน้ำแก่โจทก์ หากได้เงินมาชำรุดน้ำไม่ครบให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดเอาเงินมาชำรุดน้ำให้โจทก์จนครบถ้วน

เรื่องที่สี่ คดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๓๕๐๕/๒๕๕๗ ธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายพิพัฒน์ พูนศิริ ผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๑ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต ผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๗ ความผิดฐานผิดสัญญาโดยตัวเงินและค้ำประกัน ขอให้ศาลพิจารณาและบังคับให้จำเลยหั้งสองร่วมกันชำรุดน้ำจำนวน ๑,๕๑๕,๐๔๕.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๘๘๘.๐๗ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันชำรุดน้ำ

เพื่อความสะดวก ให้เรียกบริษัท “ไทยสตีล กัลวานайซ์” จำกัด และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๔๕๑/๒๕๔๗ ว่าเป็นผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ ให้เรียกนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๗ เป็นผู้ร้องที่ ๒ นางสาวรพานา เอื้อวีไลจิต จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๑๓/๒๕๔๗ เป็นผู้ร้องที่ ๓ ให้เรียกนายพิพัฒน์ พูนศิริ จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙๕๒๖/๒๕๔๗ เป็นผู้ร้องที่ ๔ ให้เรียกนายพิพัฒน์ พูนศิริ จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙๕๐๕/๒๕๔๗ เป็นผู้ร้องที่ ๕ และนายวีระชัย เอื้อวีไลจิต จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙๕๐๕/๒๕๔๗ เป็นผู้ร้องที่ ๖

ผู้ร้องทั้งสี่ ให้การปฏิเสธและต่อสู้ท่านอย่างเดียวกันว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา เป็นผลให้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในศาลสถานสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในพระราชกำหนดดังกล่าว ไม่ได้บัญญัติ ข้อความว่า “เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิดังกล่าว” ไว้ รวมทั้งไม่ได้บัญญัติ ข้อความว่า “ได้ตราขึ้นโดยอาศัยมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ แม้ภายในจะมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มเติมว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายจำกัดสิทธิ (เป็นมาตรา ๓ ทวิ) ก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว กลายเป็นไม่ขัดรัฐธรรมนูญไปได้ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งเกิดจากพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญไปด้วย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบและโอนกิจการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบกิจการโดยไม่เต็มใจ ทั้ง ๆ ที่เดิมประชาชนมีสิทธิใช้บริการสถาบันการเงินต่าง ๆ ได้หลายแห่ง เป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๙ จัตวา ในกรอบประกาศกระทรวงการคลังเรื่องให้ความเห็นชอบให้โอนกิจการสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนไปให้แก่สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ และการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับใช้

ตามคำโต้แย้งทั้งสี่เรื่องมีประเด็นว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีอีร์ พ.ศ. ๒๕๒๒) และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ หมายเหตุ มาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕) เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ข้อโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสี่เรื่องว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวมทั้งการตรากฎหมายและตัวกฎหมาย เป็นบทบัญญัติ และกฎหมายที่ต้องใช้บังคับกับคดี และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย การตรากฎหมายและตัวกฎหมายดังกล่าว กรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรออกการพิจารณาคดีและส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

โจทก์ยืนยันว่า คดีค้านว่า ข้อโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสี่ ไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้ว ให้การพิจารณาคดีไว้ก่อน และให้ส่งความเห็นตามคำร้องดังกล่าวและคำคัดค้านของโจทก์ ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และสำนักงานศาลยุติธรรมได้ส่งข้อโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสี่จำนวน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา เป็นบทบัญญัติที่ขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเติมมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

๑. การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจ มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ตามปัญหาข้อแรกที่ว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บังคับบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลเห็นเอองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบังคับบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบังคับบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบังคับบัญญัตินั้น ให้ศาลออกพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเข่นว่าในนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณา วินิจฉัย”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เป็นเรื่องที่คู่ความโต้แย้งว่าบังคับบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่โต้แย้งว่ากระบวนการตราชาราช กำหนดไม่ถูกต้องตามบังคับบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การที่จะโต้แย้งว่า กระบวนการตราชากฎหมายไม่ถูกต้อง ตามบังคับบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้น สามารถสถาปัตย์แทนรายภูร หรือสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้นที่จะเสนอความเห็นได้ ผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย จึงไม่วินิจฉัยปัญหานี้

ตามปัญหาข้อต่อมาที่ว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ผู้ร้องระบุในคำโต้แย้งแต่เพียงว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยไม่ระบุว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราราได ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติให้ศาลมีคุ้มครองโต้แย้ง บังคับบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ต้องด้วยบังคับบัญญัติ มาตรา ๖ ที่บัญญัติว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บังคับบัญญัติใดของกฎหมาย กฏ

หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้จึงใช้บังคับมิได้ การที่จะได้แย้งว่าบัญญัติของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จะต้องระบุด้วยว่าขัดหรือแย้งต่อบหมายตราโดยของรัฐธรรมนูญ คำโต้แย้งของผู้รองทั้งสี่ไม่ชัดเจน ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจเข้าใจได้ จึงไม่วินิจฉัยปัญหาข้อนี้

ตามปัญหาข้อต่อมาที่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ปัญหาข้อนี้ ผู้รองมิได้ระบุเจาะจงไปว่าบหมายตราใด ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ พิจารณาตามคำร้องที่อ้างว่า “พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕” และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “กฎหมายบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการตรากฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่” ทำให้เห็นว่า หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งฉบับ แต่อย่างไรก็ดีจากข้อความที่ว่า “ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐” พอยให้เข้าใจได้ว่า หมายถึง มาตรา ๔ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้นเอง

กรณีที่อ้างว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ผู้รองทั้งสี่ได้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบและโอนภาระของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อกันเป็นการบังคับประชาชน ให้ใช้บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบกิจการโดยไม่เต็มใจ โดยก่อนที่มีการควบหรือโอนภาระ ประชาชนสามารถใช้บริการสถาบันการเงินต่างๆ ได้หลายแห่ง เป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นั้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ที่ต้องตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันการเงินดำเนินการควบคิกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน เพื่อให้เกิดผลตามเจตนาرمณ์ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ จำเป็นต้องจำกัดการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนบ้าง แต่เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ไม่ได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ และมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และข้ออ้างของผู้ร้องทั้งสี่อีกข้อหนึ่ง การตราพระราชกำหนด ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่าต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ข้อนี้เห็นว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ กรณีต้องด้วยบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ที่บัญญัติว่า “ในภาวะเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕ ซึ่งให้เพิ่มความเป็นหมวด ๕ ทวิ การควบคิกิจการและการโอนกิจการ มาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราสำหรับปัญหาที่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปหรือไม่ นั้น ตามหลักการและเหตุผลที่ต้องตราพระราชกำหนดดังกล่าว เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันการเงิน ดำเนินการควบคิกิจการหรือโอนกิจการเพื่อฟื้นฟูฐานะ

และสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงิน และคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน เห็นว่าที่ด่องตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ถูกเพิ่มแก้ไขปัญหาด้านการเงินของประเทศ และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่นบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวามาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ตามปัญหาข้อสุดท้ายที่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวามาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ผู้ร้องทั้งสิ้นได้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวามาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกฎหมายที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบและโอนภาระของสถาบันการเงินต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อกันเป็นการบังคับประชาชน ให้ใช้บริการของสถาบันการเงินที่เกิดจากการควบกิจการโดยไม่เต็มใจ โดยก่อนที่มีการควบหรือโอนภาระประจำสามารถใช้บริการสถาบันการเงินต่างๆ ได้หลายแห่ง เป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวามาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญจมาตรา ๓๙ น และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” โดยหลักการและเหตุผลที่ประกาศใช้พระราชกำหนดนี้ ก็เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น

หรือโอนกิจการระหว่างกัน หรือสถาบันการเงินอื่นได้ การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังกล่าว เพื่อให้เกิดความมั่นคง และเข้มแข็งแก่ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงิน มีผลต่อธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินและประชาชนที่ใช้บริการทุกคน ใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยดังนี้

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เพิ่มมาตรา ๖๗ ทวิ มาตรา ๖๗ ตรี และมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มมาตรา ๓๙ ทวิ มาตรา ๓๙ ตรี มาตรา ๓๙ จัตวา มาตรา ๓๙ เบญญา มาตรา ๓๙ ฉ และมาตรา ๓๙ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ